

11. roč. – 3/2001

Cena 5 Kč

Šukvaldský

Informace o dění v obci,
obecní hospodaření v roce 2000,
jak se měli naši žáci v chorvatské
Omiši, hodnocení závěru školního roku
a další zajímavosti — o Horním Sklenově, Pokémonech, mažoretkách, dění na hradě
i pod ním, rozhledně ve Štramberku i včelkách...

občasník

Obsah

SPRÁVA OBCE

Hukvaldské obecní jaro	3
Oprava místní komunikace Rychaltice za vodou	4
Usnesení ze 17. zasedání zastupitelstva obce Hukvaldy ze dne 3. 5. 2001	6
Usnesení z 18. zasedání zastupitelstva obce Hukvaldy dne 30. 5. 2001	6
Obecní hospodaření v roce 2000	7
Lašská brána Beskyd	8
Informace obecního úřadu	9

JAK TO VIDÍM JÁ

Kostky	9
Přes pole aneb 750 let města Příbora	9

Z E ŽIVOTA ŠKOL

Mateřská škola informuje	11
Mateřinka	13
Jak se měli naši žáci v Chorvatsku	13
Velká výprava za pokladem aneb jak jsme slavili Den dětí v mateřské škole	14
ZŠ LJ Hukvaldy na konci školního roku 2000/2001	15
Poděkování	15
Výsledky v soutěžích	15
Přehled školních a mimoškolních akcí v ZŠ LJ za školní rok 2000/2001	16
Lašská dechová hudba mladých s mažoretkami v Příboře	17
Slohová cvičení žáků 5. ročníku	18
Drogy kolem nás	18
Čím budu?	19
Černá a bílá	19
Pokémoni na Hukvaldech nemají šanci	20

MALÝ ROZHOVOR NA AKTUÁLNÍ TÉMA

Od písniček ke klavíru	18
------------------------	----

MINULOST A PŘÍTOMNOST NAŠÍ OBCE

Vznik zástavby na Horním Sklenově	18
Setkání seniorů	23

Z KULTURY

Janáček a Hukvaldští	22
Slet čarodějnic na hukvaldském hradě	25
Rytířské slavnosti – Panský dvůr na Hukvaldech	26
Ohlédnutí za hudebními festivaly na Hukvaldech	27

VÍTE, ŽE

Rozhledna na Bílé hoře	26
Mažoretky	27
Přečetli jsme v Diderotu	29

NAŠE RADY

Včely jsou součástí našeho života.	30
------------------------------------	----

INZERCE	31
---------	----

NEPŘEHLEDNĚTE	32
---------------	----

Úvodem

Třetí letošní číslo vychází koncem června, tedy v době končícího školního roku a počátku prázdnin, proto jsme školám a dětem věnovali v člancích pozornost. Za přečtení stojí příspěvky našich dětí i názory rodičů. Rubriku Z kultury začínáme vzpomínkou na 147. výročí narození Leoše Janáčka a pokračujeme články o tom, co se v kulturní oblasti od poslední vydání občasníku událo. Zařadili jsme články vztažující se k oslavám 750. výročí založení sousedního Příbora

Nechybí ani Malý rozhovor na aktuální téma s absolventkou konzervatoře slečnou Evou Holubovou.

V Občasníku najdete slovo pana starosty, informace paní místostarostky a člena rady pana Mgr. Jílka a usnesení z jednání zastupitelstva obce. V rubrice Minulost a přítomnost naší obce pokračujeme v seriálu o vzniku zástavby v naší obci, a to na Horním Sklenově. Také se můžete dočíst, jak proběhlo prvé setkání zástupců klubů důchodců ze Sdružení povodí Ondřejnice.

Dobré bude dovědět se další zajímavosti o včelách v rubrice Naše rady.

Správa obce

Hukvaldské obecní jaro

Vážení občané,

po malých změnách ve vedení obce, radě a zastupitelstvu si myslím, že si obec dále žije již o poznání klidnějším životem. V nedávných dnech Hukvaldy finišovaly s přípravami na VIII. Mezinárodní hudební festival Janáčkovy Hukvaldy. Kromě běžných přípravných prací chci upozornit na dvě větší akce. Oprava pódia v amfiteátru, kde byla provedena generální oprava včetně přístupových schodišť. Tato akce si vyžádala 140 000 Kč, byla hrazena z rozpočtu obce, kde byla řádně naplánována. Druhým významným bodem byla příprava sálu na festival. Bylo nutno vyměnit celou podlahu (reklamace) a odstranit další drobné závady po kolaudaci. Prověřit úplnost a funkčnost vnitřního zvukového a osvětlovacího zařízení, které bude plně profesionálně prověřeno až programy související s konáním hudebního festivalu. I tyto body přípravy byly splněny a sál bude plně k dispozici zkouškám a představe-

ním festivalu. Obsluhu zařízení sálu po dobu festivalu zabezpečí profesionální pracovníci Divadla moravskoslezského Ostrava. Tím si myslím, že obec Hukvaldy jako spolupořadatel dostala svých slibů. Je na místě poděkovat všem, kdo se na přípravách VIII. Mezinárodního hudebního festivalu Janáčkovy Hukvaldy podíleli.

Nyní z jiného soudku. Občané jistě zaregistrovali, jak po desetiletém chátrání se mění panelový skelet rozestavěné mateřské školy v těsné blízkosti školy Leoše Janáčka. Pro objekt se snažila minulá zastupitelstva najít nové využití, nebo jej prodat případnému zájemci. To se dlouhou dobu nedařilo. Až návrh využít objekt k rekonstrukci na Dům s pečovatelskou službou s využitím významné státní dotace vedl k úspěchu. Zde při zajišťování dotačních finančních prostředků se hrála významnou roli místostarostka paní J. Michnová. Zastupitelstvo rozhodlo o zařazení této investiční akce do Plánu rozvoje obce pro volební období 1999—2002 svou většinou hlasů. Po projektové přípravě, získání stavebního povolení a výběru dodavatele se mělo začít s rekonstrukcí objektu v počátku roku 2000. Obec však neobdržela slíbenou státní dotaci, a proto přes řádně uzavře-

nou smlouvu s dodavatelem musely být práce v měsíci březnu 2000 přerušeny. Celý zbytek kalendářního roku 2000 jsme čekali s nadějí na nové přidělování státních prostředků. Finanční limit na částku 16 800 000 Kč jsme nakonec v prosinci 2000 obdrželi. Téměř současně byla zahájena nová jednání s původním dodavatelem o dokončení díla. Termín původní smlouvy byl však nereálný, a tak se začalo jednat o dodatku, který by zrealizoval náš vzájemný právní vztah. Jednalo se o dvou základních bodech:

1. Prodloužení termínu výstavby.
2. Úprava ceny díla.

Relativně snadná byla dohoda o prodloužení termínu. Byl dohodnut nový termín dokončení, předání a převzetí stavby na 31. 5. 2002. Dohoda o nové ceně nebyla tak jednoduchá. Dodavatelská firma v počátku požadovala úpravu rozpočtu stavby podle ceníku vybraných stavebních prací vydaného Českým statistickým úřadem. Indexy pro přechod 2000—2001 se pohybovaly od 104,7 do 107,6 a přechod 2001—2002 činil 102,0 až 103,9. Při přepočtu těmito indexy by navýšení ceny činilo okolo 1. 4 miliónu korun. Byly zvažovány i jiné další možnosti až po tu krajní – nové výběrové řízení. Bylo třeba brát v úvahu i sankce vyplývající ze stále platné smlouvy s dodavatelem. O tomto dohadování se psaly zápisy z výrobních výborů a kontrolních dnů, které jsou uchovány na obecním úřadě. Výše uvedených jednání se zúčastňovali radní, členové výběrové komise, předseda stavební komise, projektanti a zástupci dodavatelské organizace. Pouze jednoho jednání se zúčastnil tehdejší starosta pan Petr Sobotík a jak je uvedeno v zápisu neměl zásadních připomínek.

Dohadování asi po dvou měsících vyústilo v návrh dodatku č. 1 ke smlouvě 29/09/1999 se Severomoravskou stavební společností s. r. o. Dohoda o ceně zněla 20 760 660,90 Kč včetně DPH – navýšení o 3,9 % dle průměrné míry inflace potvrzené Českým statistickým úřadem. Celkové navýšení činilo 779 660 Kč. To byl měsíc březen 2001. Rada dodatek schvá-

lila většinou svých hlasů, ale tehdejší pan starosta dodatek odmítl podepsat. Totéž se stalo v případě zastupování paní místostarostkou, kdy dodatek byl právně připomínkovaný. Tímto doplňováním a upřeshňováním se stalo, že o dodatku předloženém radou do zastupitelstva se hlasovalo den před vypršením smlouvy s dodavatelem. Na posledním jednání zastupitelstva byl předložen další návrh na cenu díla. Tento nový případný dodatek nebyl odsouhlasen s dodavatelem. Při hlasování o dvou návrzích dodatků museli zástupci zvážit, zda podpoří návrh rady s cenou vyšší o 240 000 Kč, nebo druhý návrh s cenou nižší ale s rizikem, že nebude akceptován dodavatelem. Zastupitelstvo rozhodlo o variantě dražší, ale s menšími riziky většinou svých hlasů.

Závěrem dodávám glosu. Kdyby za pozměňovací návrh pana poslance Sehoře nehlasovalo ve vládě 115 poslanců politických stran — ODS, ČSSD, KDU—ČSL, US, KSČM, tak by nebyl dostaven ani sál!!!

Ing. Žáček Luděk, starosta

Oprava místní komunikace Rychaltice za vodou

Zastupitelé na svém 18. zasedání v květnu 2001 v restauraci „U Richarda“ diskutovali dlouze také o tom, zda podpořit opravu jedné místní komunikace v Rychalticích či nikoliv. Byly vzneseny různé připomínky, názory, doporučení celou akci oddálit. Zadávací podmínky byly sice stanoveny tak, že realizace díla je podmíněna získáním státní dotace, o kterou obec žádala, ale nevíme, zda nám bude přidělena. Jednalo by se o dotaci do 30% celkové prostavěné částky. Dle mého názoru, pokud bychom měli investovat pouze podle získání dotací, pak by musela obec čekat možná dalších 10 let, až by se podařilo získat dotaci třeba na Dům s pečovatelskou službou, neboť minulé zastupitelstvo obce nena-

šlo pro tento objekt uplatnění, ani nežádalo o žádnou dotaci na využití tohoto nedostavěného objektu. Podobná situace by nastala i s opravou cest. Po této rozpravě nakonec většina zastupitelů podpořila opravu místní komunikace za vodou

Celá akce za 1 335 346 Kč včetně DPH bude v letošním roce proinvestována a tím i splněn další bod „Programu rozvoje obce“ na rok 2001. Rychaltičtí občané tak získají zhruba 4350 m² plochy opravených cest.

Komise výstavby vypracovala plán oprav obecních cest a stanovila priority dle naléhavosti, kde se i s touto opravou včetně mostů počítá a je zařazena mezi opravy nejnutnější. I na tuto akci proběhlo řádné výběrové řízení a hodnotící komise doporučila radě obci k realizaci díla firmu — Silniční stavby a mosty spol. s r. o., Valašské Meziříčí. Termín zahájení prací — srpen 2001, předpokládané dokončení prací — září 2001. Firma dává záruční lhůtu na živičné práce 36 měsíců. Jedná se o opravu místní komunikace v úseku od sjezdu z mostu v Dolním Skle nově po odbočku do areálu Agro Rychaltice. Z komunikace budou provedeny vjezdy k rodinným domkům v šířce vrat a vrátek, jejich specifikace objednatel upřesní těsně před zahájením prací. Před zahájením živičných prací bude zjištěna únosnost stávající komunikace a v neúnosných místech bude provedeno zesílení konstrukce živičnou směsí před pokládkou asfaltového koberce. Budou vyvednuty poklapy. Rovněž bude provedeno vyrovnání příčného sklonu z důvodu odvodnění komunikace.

Dříve však než začne firma s opravou, je nutné zajistit zpevnění břehů toku Ondřejnice v těch kritických místech, kde se vozovka silně zužuje a hrozí její sesuv. Obec jednala s Povodím Odry — budou provedeny záseky do břehů, umístěny balvany a následně provedeno zpevnění. Vše v předstihu, aby těžká vozidla s nákladem kamení zbytečně nenarušovala nový povrch celé komunikace. 32 občanů Rychaltic, někteří přímo sousedí s touto

komunikací, sepsalo petici na zabudování zpomalovacích ploch, aby se zabránilo rychlému projíždění osobních vozidel a motocyklů, které tímto ohrožují bezpečnost zde bydlících občanů, přestože z dvorského mostu je umístěna dopravní značka omezující rychlost. Vzhledem k tomu, že tato komunikace je využívána i jako cyklotrasa, je na zvážení, zda tyto retardéry budou plnit svoji funkci a neohroží projíždějící cyklisty. Obec proto hledá řešení a vyžádala si stanoviska patřičných institucí. Dalším krokem bude s těmito stanovisky seznámit občany a na základě konzultací najít nejhodnější řešení ke spokojenosti všech.

Místní občané rovněž upozornili na malý průtok potoka u Strakošů a navrhuje jeho úpravu. I tímto požadavkem se obec zabývá.

Stavba je zahrnuta v rozpočtu na rok 2001 (1300 000 Kč). Další prostředky, které chybí (zhruba 36 000 Kč), obec vyčlení z kapitoly drobné údržby místních komunikací. Dodavatelská firma vyšla obci vstříc a to tím, že nám na její náklady opraví ulici k panu M. Kološovi a opraví ulici kolem p. I. Rožnovského ve zhruba vyčíslených nákladech ve výši více než 200 000 Kč. Je to pěkné gesto od firmy, která se v naší obci již několikrát prezentovala! Úpravou obecních cest v Rychalticích dojde ke zlepšení dopravní obslužnosti těch občanů, kteří ještě nemohou využívat kvalitní místní komunikace v okolí svého bydliště.

Obec však trápí ještě jedna věc. Nenechavci nám zhruba za dva roky stihli odstranit větší část „cykloznaček“ právě i na této cestě za vodou, takže zůstaly pouze holé sloupky. I tuto záležitost musí obec napravit, aby vcelku pohledné okolí řeky, navíc nová cesta i „cykloznačky“ byly v pořádku.

V místní části Rychaltice je mnoho věcí, co by bylo třeba vylepšovat. Například chátrající hřiště za kulturním domem a celý přilehlý areál včetně hasičské zbrojnice, také zde schází lavičky, chodníky, velmi zde chybí informační tabule s nabídkou služeb pro turisty, při

příjezdu do naší obce nikde nenajdeme upoutávky pro návštěvníky přijíždějící za odpočinkem do naší střediskové obce apod. Věřím, že i toto jsou všechno úkoly, kterými se bude muset obec zabývat v dalším volebním období.

Možná si ale někteří občané všimli, že i v Rychalticích již máme znovu zasazenou lípu u kříže, že zmizelo staré, poškozené a rezavé zábradlí před kulturním domem.

Teší mě, že občané si začínají více všimnout i okolí a upozorňují obec na různé nedostatky, na to, co se jim líbí, či naopak nelíbí. A to je moc dobře.

Hukvaldy 17. 6. 2001

Jaroslava Michnová, místostarostka

Usnesení ze 17. zasedání zastupitelstva obce Hukvaldy ze dne 3. 5. 2001

Zastupitelstvo obce bere na vědomí:

1. Slib nového člena zastupitelstva obce p. Josefa Jurka.
2. Projednání protokolu o předání funkce starosty.
3. Tyto kandidáty na funkci starosty obce: p. Ing. Luděk Žáček (KSČM) p. RNDr. Jiří Mařa (ODS)
4. Tyto kandidáty na funkci 5. člena rady obce: p. Mgr. Vladan Jílek (Sdružení nezávislých kandidátů) pí Jiřina Mízerová (ODS).

Zastupitelstvo obce schvaluje:

1. Program jednání 17. zastupitelstva obce Hukvaldy po provedené úpravě. 12:0:2
2. Volební řád pro volbu starosty obce a pátého člena rady obce po provedení úpravách. 14:0:1
3. Volební komisi ve složení: Eliška Škorvánková, Libuše Reková a Dagmar Blahutová. 9:0:5.

4. Volbu p. Ing. Žáčka starostou obce Hukvaldy. (8 hlasů)

5. Volbu p. Mgr. Vladana Jílka pátým členem rady obce Hukvaldy. (8 hlasů)

6. Text prohlášení dle návrhu pí místostarostky:

„Zastupitelstvo obce bere na vědomí výskyt hanlivé básničky, skandalizující jeho dva členy. Dále bere na vědomí neúměrnou a povrchní medializaci obecních problémů v regionálním tisku, která nepřispívá k dobrému obrazu obce. Důrazně odsuzuje psaní a šíření hanlivých básniček jako metodu k vydírání a znevažování občanů, kteří se angažují ve veřejném životě obce. Vyzývá členy politických stran, ale i ostatní občany, aby přistupovali ke kontaktům s novináři odpovědně. Obecní zastupitelstvo je přesvědčeno, že k překonání současných problémů není nutno uvažovat o konání předčasných komunálních voleb.“ 8:2:4 (1nehlasoval).

Zastupitelstvo obce konstatuje:

Úkol — přihlášení do soutěže Vesnice roku 2001 nebyl splněn. Paní místostarostku dle jejího sdělení nikdo nepověřil.

V Hukvaldech 3. 5. 2001

Jaroslava Michnová   Ing. Luděk Žáček
místostarostka   starosta

Usnesení z 18. zasedání zastupitelstva obce Hukvaldy dne 30. 5. 2001

Zastupitelstvo obce bere na vědomí:

1. Kontrolu usnesení z 15. 16 a 17 zasedání zastupitelstva obce

Zastupitelstvo obce schvaluje:

1. Program jednání 18. zasedání zastupitelstva obce Hukvaldy v předloženém znění. 14:0:0
2. Dodatek č. 1 ke smlouvě se Severo-

moravskou stavební a. s. Nový Jičín na výstavbu Domu s pečovatelskou službou. 8:5:1

3. Smlouvu o dílo č. 2304310 mezi Obcí Hukvaldy a Silniční stavby a mosty s. r. o. Valašské Meziříčí na opravu místní komunikace „Za vodou“ v Rychalticích v předloženém znění. 9:3:2

4. Rozbor hospodaření obce za rok 2000, jehož nedílnou součástí je protokol o přezkumu hospodaření za rok 2000. 11:0:3

5. Zřizovací listinu Základní školy L. Janáčka Hukvaldy. 14:0:0

6. Zřizovací listinu Mateřské školy Hukvaldy. 14:0:0

7. Zřizovací listinu Obecní knihovny Hukvaldy. 14:0:0

8. Smlouvu o věcném břemeni č. VB 1003/103/2001/303/6002 pro oprávněného Transgas s. p. se sídlem Limuzská 12/3135 Praha 10. Strašnice. Věcné břemeno se zřizuje na částech pozemků 1606/1, 1526/1, 1524 a PK 1644/1 díl 4 vše na k. ú. Rychaltice, celkem 31 m² po 66 Kč/m² tj. 2046 Kč. 14:0:0

9. Záměr prodeje akcií ČS a. s. za minimální částku 122 Kč/ks a zároveň pověřuje zprostředkováním prodeje a uzavřením kupní smlouvy p. starostu a p. místostarostku po schválení radou obce. 12:0:2

10. Měsíční odměnu členu rady obce p. Mgr. Jílkovi ve výši 930 Kč s účinností od 3. 5. 2001, současně zastavuje výplatu odměny za výkon funkce předsedy finančního výboru. 13:0:1

11. Měsíční odměnu členu zastupitelstva obce p. Josefu Jurkovi ve výši 300 Kč s účinností od 3. 5. 2001. 13:0:1

12. Změnu čl. 7, odst. 3 Jednacího řádu zastupitelstva obce v tomto znění: „Usnesení z jednání zastupitelstva obce je složeno z výsledku dílčích hlasování, provedených v průběhu jednání zastupitelstva obce. Na závěr jednání zastupitelstva obce je v plném znění přečteno.“ 14:0:0

Zastupitelstvo obce zřizuje organizační složku obce Hukvaldy — obecní knihovnu. 14:0:0

Zastupitelstvo obce ukládá:

1. Zjistit a provést opravy, které jsou nutné, před zahájením opravy místní komunikace „Za vodou“ v Rychalticích. (propusti, okraje, retardéry). 14:0:0T: 4. 6. 2001 Z: Rada obce

2. Prověřit situaci kolem plynovodu v obci. Výsledky zjištěné revizí sdělit majiteli. 14:0:0 T: ihned Z: p. starosta

Zastupitelstvo obce zamítá

1. Návrh RNDr. Matě – zpracovat dodatek č. 1 ke smlouvě na výstavbu DPS tak, aby nedošlo k navýšení ceny díla a termín realizace byl k 31. 12. 2001. 6:3:5

2. Návrh RNDr. Matě – jednat s firmou Severomoravská stavební a. s. o dodatku č. 1 ke smlouvě na výstavbu DPS, ve které navýšení o inflaci 3,9 % bude uplatněno u nákladů, proinvestovaných po 31. 5. 2001 tj. po platnosti původní smlouvy. Změna termínu dokončení na 31. 5. 2002. 6:6:2

V Hukvaldech 30. 5. 2001

Jaroslava Michnová   Ing. Luděk Žáček
místostarostka   starosta

Obecní hospodaření v roce 2000

Původní rozpočet pro rok 2000 byl na straně příjmů schválen ve výši 8 271,7 tis. Kč, výdaje byly rozpočtovány v částce 9 918,7 tis. Kč. Financování se týkalo splátky úvěru u Komerční banky Ostrava ve výši 1300 tis. Kč, přebytek hospodaření dosáhl 2 947 tis. Kč. Během roku byl rozpočet upravován rozpočtovými změnami, a to u příjmů na 32 595,9 tis. Kč, výdaje na 34 232,9 tis. Kč. Hospodaření skončilo schodkem 811 202,12 Kč.

Podstatnou část příjmů tvořily dotace, celkem 24 990,8 tis. Kč. Mnozí víme, že 23,5 mil. Kč jsme obdrželi na dostavbu Základní školy Leoše Janáčka s víceúčelo-

vým sálem. Na úpravu prostranství na Horním Sklenově nám bylo poskytnuto 200 tis. Kč, na zavedení internetu do obecní knihovny 35 tis. Kč, na konání voleb do krajských zastupitelstev to bylo 25 tis. Kč. Mimo tyto dotace obec zařadila již do původního rozpočtu dotaci z okresního úřadu na sociální dávky (18,5 tis. Kč), na státní správu (68 tis. Kč), na školství (277,2 tis. Kč, což je 1221 Kč na jednoho žáka) a územně vyrovnávací dotaci 776 tis. Kč. Daňové příjmy činily 5 725,6 Kč. V této částce jsou zahrnuty i místní poplatky, které byly vybrány v částce 190 tis., největší položkou byla úhrada za užívání veřejného prostranství – hukvaldského dvora pro potřeby filmařů. Správní poplatky, které z největší části tvoří poplatky za uzavření sňatku, byly vybrány ve výši 83,1 tis. Kč. Nedaňové příjmy dosáhly 2 090,6 tis. Kč, z toho 693,5 tis. Kč byly příjmy školní jídelny za stravné, 142,2 tis. Kč poplatků z dobývacího prostoru, poplatky rodičů na mateřskou školu v částce 42 tis. Kč, 27,6 tis. bylo vybráno za pronájem hrobových míst a další menší částky. Do nedaňových příjmů spadá i příjem z pronájmů. Z nájmu nebytových prostor byl příjem 205,7 tis. Kč, z parkoviště 100 tis. Kč, z pozemků 45,6 tis. Kč, z bytů 8,3 tis. Kč. Dalšími příjmy této kategorie je například příjem z prodeje žetonů, který činil 78,5 tis. Kč, z poplatků za uložení odpadu bylo získáno 54,1 tis. Kč, chatari za odvoz kontejnerů zaplatili do obecní pokladny 15,9 tis. Kč, za sběr skla, plastů nebezpečného odpadu a železa bylo získáno 38,9 tis. Kč. Kapitálové příjmy, což jsou příjmy z prodeje pozemků a prodeje akcií, činily 157,4 tis. Kč.

Podíváme-li se na výdaje, zjistíme, že například na údržbu komunikací bylo vynaloženo 1343,5 tis. Kč, na provoz základní školy 1350 tis. Kč, 815 tis. Kč na provoz školní jídelny, 126,2 tis. Kč si vyžádal chod obecní knihovny, 488,1 tis. Kč stálo fungování veřejného osvětlení, 248,9 tis. Kč bylo nutných na financování sběru odpadu, 154,2 tis. na péči o veřejnou zeleň. Nemálo finančních prostřed-

ků bylo třeba vynaložit na fungování místních zastupitelských orgánů a činnost místní správy. Největší investiční akcí byla dostavba víceúčelového sálu v Základní škole Leoše Janáčka v hodnotě 23,5 mil. Kč.

Eliška Škorvánková, Karla Klečková

Lašská brána Beskyd

Kdo by si nevíšiml dvou velkých informačních tabulí v naší obci, které od roku 1995 zdobí autobusové zastávky na Hukvaldech (Hukvaldy hotel a Hukvaldy, Dolní Sklenov, rozcestí)? Tabule to jsou pěkné, barevné, nepřehlédnutelné. Možná, že jste na ně narazili i v jiných okolních obcích a městech. Smysl informačních tabulí, které byly instalovány celkem na 15 stanovištích a vymezují region „LAŠSKÁ BRÁNA BESKYD“, je jasný — usnadnit příjíždějícím turistům a návštěvníkům orientaci v tomto regionu. Kde se však region Lašská brána Beskyd tak najednou vzal? Koho reprezentuje a co představuje? Vysvětlení je vcelku prosté. Zmíněný region vznikl v polovině devadesátých let na základě dohody mezi obcemi Kopřivnice, Příbor, Štramberk a Hukvaldy. Jeho hlavním smyslem bylo zvýšení atraktivity a návštěvnosti zdejšího kraje. Hotovo, splněno. Tady by to všechno mohlo skončit. Nekonečí. Představitelé daných obcí se shodli na tom, že v současné době existují i další roviny možné spolupráce. Spolupráce, která bude pro všechny výhodná a přínosná — a to nejen finančně. Jmenujme alespoň některé z těchto oblastí. V první řadě to je spolupráce v oblasti propagace regionu (jeho obcí) a podpora cestovního ruchu uvnitř regionu. S tím souvisí tvorba propagačních materiálů, společná propagace v médiích, společný postup při prezentaci regionu. K tomu, abychom u nás udrželi návštěvníky co nejdéle, je zapotřebí mnohem užší a intenzivnější spolupráce všech čtyř informačních center. I to je jedna z oblastí, kde máme na čem pra-

covat. Samozřejmě cílem spolupráce není jen orientace směrem ven — na turisty a návštěvníky regionu, ale i dovnitř — na obyvatele všech čtyř obcí. Vcelku jasně se rysují činnosti, které osloví obyvatele regionu Lašská brána Beskyd. A nezapomíná se ani na děti školou povinné, ani na generaci již dříve narozených. Je toho dost, co si můžeme navzájem poskytnout, čím si můžeme být prospěšní a nápomocní. Přesto není smyslem uvedení do života všechno okamžitě. Chceme postupovat po krocích a když to bude nutné, tak třeba jen po krůčcích. Budeme se snažit, aby to, co začneme, nemělo charakter krátkodobý či jednorázový. Naopak. A samozřejmě vás nezapomeneme postupně o všem informovat.

Vladan Jilek

Informace obecního úřadu

Dne 22. května pan Stanislav Kabát z Rychaltic obecnímu úřadu postoupil obci k dispozici telefonní seznam účastnických stanic v naší obci, který vytvořil podle Zlatých stránek. Zájemci se mohou přihlásit v informačním středisku v přízemí obecního úřadu.

Jak to vidím já

Kostky

Občas chodívám do kostela obecní cestou za vodou. Je to typická procházková trasa kolem řeky lemovaná vrbami, kdy nemusíte dávat pozor na auta a můžete se těšit pěknými výhledy do okolí. Po přejití lávky za galerií Antonína Kroči se člověk dostane do dobře udržovaného obecního parčíku, kde narazí na odpočívadlo vydlážděné žulovými kostkami s lavičkami a lampou veřejného osvětlení.

Nevíím přesně kdy, ale řekněme před

rokem, některý pravděpodobně unavený poutník mladšího věku odpočínutím na lavičce načerpal tolik sil, že pocítil neodolatelnou touhu vypáčit asi čtyři kostky z vydlážděné plochy. Přiznám se, že vždy, když jsem tím místem procházel, stoupla mi hladina adrenalinu v krvi. Řeklo by se maličkost, tak se ty kostky dají zpět a je to, jenže ony se samy jak známo smysluplně neuloží. Zdálo se mi, že kromě mne si nikdo toho patologického úkazu nevšiml, a tak jsem se trochu trápil vlastní neschopností.

Ale nedávno jdu, dívám se, kde jsou ty vyhrabané kostky a ony nikde, a místo zvýšeného adrenalinu hřejivý radostný pocit z nenadálého objevu: „Dobrý, zručný, obětavý a přitom možná docela nenápadný člověk v naší obci bohudíky opravdu žije“.

Petr Bujnoch

Přes pole aneb 750 let města Příbora

Nejbližší město, s nímž sousedíme, dnes i katastrem, je Příbor. Ten v letošním roce slaví 750 let od svého založení.

S Příborem jsme spjati společnou historií — tou velmi dávnou, ale i nedávnou, spojuje nás i současnost. Kdysi dosti z nás našlo v Příboře obživu – zaměstnání. Mnozí z nás jsme do Příbora chodili do školy, i dnes naše děti navštěvují příborské gymnázium.

Na příborské měšťance, později osmi-leté střední škole, kdysi učil jazyku českému pan učitel Čestmír Hrnčárek. Byl nejen vynikající pedagog, ale i vlastivědný pracovník. Byla jsem potěšena, když mi jeho dcera vyhověla a poslala do Občasníku jeden z příspěvků, které psal pro vlastivědné publikace. Je z roku 1961, takže některé údaje samozřejmě nejsou aktuální. Publikován byl v době, kdy bylo nutno opatrně volit slova a úlitbou tehdejšímu režimu musely být určité formulace. I dnešnímu čtenáři má však článek co říci.

Příbor, zvaný moravskou Litomyšlí, leží v severovýchodní Moravě při státní silnici vedoucí z Polska asi 12 km od Nového Jičína. Městem probíhá železniční trať Studénka—Štramberk—Veřovice. Nadmořská výška 297 m. Příborem protéká řeka Lubina, jež pramení pod Radhoštěm v Moravskoslezských Beskydech. Jejich poslední výběžky jsou rozloženy v okolí města (Šibeňák, Hončova hůrka, Klenos aj.), katastrální rozloha činí 17,88 km². V městě žije asi 7 000 obyvatel (6766 obyvatel podle sčítání v r. 1961).

Politicky náleží Příbor k okresu Nový Jičín v severomoravském kraji. V minulosti proslulo město především školami. Na konci 17. století bylo zde založeno piaristické gymnasium. Nemenší význam na poli kulturním měl učitelský ústav založený v roce 1875, druhý nejstarší na Moravě. Vychoval řadu učitelských generací, z nichž mnozí vynikli, například básník Josef Kalus, spisovatelé Čeněk Kramolíš a František Horečka, ředitel školy a tenorista PSMU Stanislav Tauber aj.

Na počátku tohoto století založena byla česká reálka, která byla později postupně přeměněna na reálné gymnasium. Dnes je v budově umístěna střední všeobecně vzdělávací škola. V roce 1908 otevřena dvouletá zimní hospodářská škola, která nyní slouží jako internát odborného učiliště Tatra. Stará budova ZDŠ pochází z roku 1891.

Nejstarší písemná zpráva o Příboře datuje se z roku 1251. Na město byl Příbor povýšen v roce 1294. Nynější znak udělen městu Příboru olomouckým biskupem kardinálem Františkem Dietrichsteinem. Znak skládá se ze starého znaku tří krokvic, dietrichsteinských noží, označených písmenem F (to je František) a tří kuželů z biskupského znaku.

Zevrubně dějiny města zpracoval příborský rodák lékárník Ferdinand Pokorný v díle Vlastivěda moravská (Příborský okres). Stopy minulosti spatřujeme na mnoha místech. Starobylé domy na náměstí, opatřené ze tří stran podloubím, jsou němými svědky dávné minulosti. Uprostřed náměstí je barokní sousoší

z počátku 18. století. Nejstarší architektonickou památkou je farní chrám, na němž jsou patrné tři historické slohy: románský, gotický a barokní. Pamětihodnou budovou je bývalé piaristické gymnasium, později učitelský ústav, dnes odborné učiliště Tatra. Naproti chrám sv. Valentina. Obě stavby jsou ve slohu barokním. V novorenesančním slohu je budova bývalého reálného gymnasia z roku 1904, jejíž průčelí zdobí sochy akademického sochaře Franty Uprky. Z roku 1938 pochází budova Městského národního výboru na náměstí, vybudovaná v moderním slohu. Chloubou města je rozsáhlý přírodní park, otevřený k 15. výročí osvobození města.

V Příboře se narodili významní mužové, kteří vynikli na poli vědy a umění. Byl to především Bonifác Buzek (1788—1839), profesor filosofie a národní buditel, působil ve Vídni, pak v Litomyšli, zemřel v Brně, kde je i pochován.

Řehoř Wolný (1793—1871), kněz a profesor dějepisu a řecké literatury, vynikající topograf, napsal první místopis Moravy. Jeho pomník stojí poblíže nádraží na levém břehu Lubiny.

MUDr. Sigmund Freud (1856—1939), vědec světového jména, vynikl v psychoanalýze. Na jeho rodném domku v Žámečnické ulici nedaleko náměstí je pamětní deska.

MUDr. Mořic Remes (1867—1959), lékař, ve vědeckých kruzích byl znám jako vynikající geolog a paleontolog. Četné jeho vlastivědné články, jež mají vztah k Příboru, byly otištěny v vlastivědném sborníku Kravařsko.

Eugen Stoklas (*1882), středoškolský profesor v. v. v Litovli, napsal řadu divadelních her, básní a povídek. V nich věčně vzpomíná na rodné město.

Z Příbora pocházel akademický sochař František Jurán, jehož dílem je pomník padlých v parčíku za ZDŠ na Jičínské ulici. Rodákem příborským je lékárník Václav Pokorný, známý autor moderních tanečních skladeb.

V Příboře působil v letech 1904—1933 Antonín Brotan (1873—1949), ředitel obecné a měšťanské školy chlapecké, vyni-

kající houslista a sběratel lidových písní. Vydal několik úprav lidových písní (Valašská poezie, Moravské koledy). Za působení Františka Vojtěchovského v Příboře, vynikajícího hudebního pedagoga, bohatě se rozvinul hudební život nejen na učitelském ústavě, kde učil, ale i v městě. František Vojtěchovský (1873—1937) založil a řídil velký symfonický orchestr, který s úspěchem hrál nejtěžší skladby. Ke 100. výročí narození Bedřicha Smetany provedena byla Má vlast.

Z učitelů na učitelském ústavě dále vynikli Jan Vojtěch a Arnošt Praus, oba hudební skladatelé, jejichž skladby se dosud hrají. Zvláště „Chorál Čechů“ od Arnošta Prause je dodnes v repertoáru vyspělých pěveckých těles.

Velmi blízký vztah k Příboru měl hukvaldský rodák hudební skladatel Leoš Janáček (1854—1928), jehož matka pocházela z Příboře a otec v Příboře působil jako učitel v letech 1835—1848.

O městu Příboře píše Zdeněk Bár v díle „Než zahoukla siréna“. V historických románech je Příbor zachycen jen okrajově (Bohumír Četyna Jednou za slunovratu a Zbojníci, Josef František Karas Štramberské růže).

Okolí Příboře je velmi malebné, jež oplývá přírodními krásami. V blízkosti jsou Hukvaldy, rodiště Leoše Janáčka, známé zříceninami kdysi mocného hradu a rozsáhlou oborou. V ní je vybudováno přírodní divadlo s velmi dobrou akustikou. Každoročně se tu konají Janáčkovy slavnosti. V Kopřivnici, sídle světoznámé automobilky Tatra, je Lašské museum. Z Kopřivnice pochází zasloužilý mistr sportu Emil Zátopek, jehož jménem je pojmenován kopřivnický stadion.

Štramberk, zvaný moravský Betlém, s typickou štramberskou Trúbou, proslul jeskyní Šipkou na Kotouči, o jejíž vědecký průzkum se zasloužil ředitel Karel Maška (1851—1916). Zde byla nalezena dolní čelist jeskynního člověka. Pod Kotoučem jsou známé vápenky a cementárny. Velkou zásluhu o propagaci města si získal MUDr. Adolf Hrstka (1864—1931).

Čestmír Hrnčárek

Pro mne je článek pana Čestmíra Hrnčárka vzpomínkou na Příbor, je napsán jen pár let po skončení mých příborských studijních let. Je to díky učiteli za to, jak nás učil mateřskému jazyku i za probuzení zájmu o vlastivědu. Věřím, že i další čtenáři si Příbor z doby svých studií a možná i pana učitele Čestmíra Hrnčárka připomenou.

Karla Klečková

Ze života škol

Mateřská škola informuje

Máme červen, blíží se konec školního roku 2000/2001 a pomalu nastává čas loučení. Děti se svými rodiči odjíždějí na dovolenou za sluníčkem, vracejí se do školky opálené a plné zážitků.

Konec června je pro nás pedagogy časem bilancování a hodnocení. Jaký byl ve skutečnosti ten letošní? Chodily všechny děti do mateřské školy rády a byli všichni rodiče s prací školy spokojeni? To je otázka pro vás, rodiče, kteří jste denně se svými dětmi naší MŠ navštěvovali. O práci učitele v mateřské škole existuje řada mýtů. Názor, že učitelky si v mateřské škole jen hrají, v spaní odpočívají, o děti se nestarají, je velmi nepravdivý. V naší MŠ byli všichni pedagogové ostře sledováni i mimo pracoviště. Jak se chová pan učitel k dětem, jakým tónem s nimi mluví, proč hraje na procházce fotbal, co má paní učitelka denně v termosce na stole, proč byla nemocná a co jí bylo, když vypadá tak zdravě? To jsou věci, které rodiče zajímají.

Ze mateřská škola nebyla pouze pro děti zaměstnaných rodičů, se mohly přesvědčit všechny maminky, které jsou na mateřské dovolené s dalším dítětem, nebo jsou nezaměstnané, a přesto své děti dávaly z celodennímu pobytu v mateřské škole. „Máme za pobyt zapláceno 160 Kč, tak ať tam dítě je celý den“. Ano,

opravdu to jsou názory některých maminek, které jsou na mateřské dovolené nebo nezaměstnané, a mnohdy si neuvědomují, že citová výchova a výchova jejich dětí má probíhat v rodině.

Jako samozřejmost brali někteří rodiče nadstandardní péči v podobě výuky logopedie – dětem se špatnou výslovností se věnovala paní Drahomíra Kuchařová. Mnohým rodičům ušetřila čas i peníze, které by dali při dojíždění na polikliniku ve Frýdku-Místku. Za celoroční práci jí patří mé poděkování.

Po celý rok také pracoval výtvarný kroužek, kde se děti seznamovaly s novými technikami, vyráběly vánoční a velikonoční ozdoby, dárečky pro maminky. Spolu s dětmi jsme připravovali besídky, účinkovali při vítání občánků a uskutečnili mnoho nejrůznějších akcí. Celý provoz ve dvou celodenních třídách jsme zajišťovali v počtu tří pedagogických pracovníků, bez školnice, která by pomáhala při oblékání 39 dětí pro pobyt venku. Věřte, že osm týdnů dovolené, které máme letos poprvé stejně jako učitelé základní školy, je zasloužených.

Mrzí mne, že se po celý školní rok nesešla ani jednou větší polovina rodičů na třídních schůzkách.

V letošním roce jsme pořídili jeden další počítač, nový je připojen na internet. Na konci školního roku jsme mohli dětem ukázat základy práce s počítačem. Ke své práci jsme mohli využívat kopírku a množství nových knih. Úspěchem bylo získání místnosti v přízemí, která slouží pedagogům, a také výuce logopedie. Těší mne, že máme nový koberec ve třídě, novou keramiku, hračky, betonovou plochu hřiště oživily dřevěné květinové truhlíky. Už nyní jsme nachystáni přijmout v příštím školním roce všech 50 dětí, které jsou k docházce přihlášeny.

Ráda bych poděkovala za udržování čistoty, výdej stravy a péči o květiny paní Heleně Kabátové. Edovi Škarovi i Vítě Šupicové děkuji za trpělivost a lásku k dětem. Oběma přeji klidné a krásné prázdniny. Děkuji všem rodičům, zaměstnancům Obecního úřadu, všem prá-

telům a sponzorům mateřské školy, jejichž zásluhou jsem mohla vylepšit prostředí školy a dětem i rodičům jsem mohla nabídnout akce, které bychom z rozpočtu nezajistili. Děkuji za spolupráci členům Klubu důchodců Hukvaldy, kteří obohatili dětem zážitky ze školky. Děkuji za spolupráci ředitelce ZŠ Alence Lérové, její zástupkyni Květce Křenkové. Panu školníkovi Jožkovi Sýkorovi děkuji za to, že k naší škole svou obětavostí a pracovitostí patřil.

Přehled akcí mateřské školy:

Říjen 2000

- @ Výcházka do obory, sběr kaštanů.
- @ Vítání občánků na Obecním úřadě.

Prosinec

- @ Mikuláš v MŠ.
- @ Vánoční koledování v MŠ s rodiči a prarodiči.
- @ Vánoční prodej knih v MŠ.

Leden

- @ Návštěva místní knihovny.

Únor

- @ Sál v ZŠ – návštěva představení O pejskovi a kočičce.

Březen

- @ Karneval dětí v jídelně ZŠ.
- @ Návštěva loutkového divadla v Ostravě – „Makový mužiček“.

Květen

- @ Účast s rodiči na Běhu Terryho Foxe
- @ Den Země – čištění břehů řeky Ondřejnice s rodiči, prarodiči a členy Klubu důchodců Hukvaldy.

- @ Fotografování dětí.

- @ Výlet do Kulturního domu v Kopřivnici, prohlídka výstavy dětských prací, muzea automobilů, shlédnutí 5 pohádek „O Krtekovi“.

- @ Výcházka s rodiči do hukvaldské obory.
- @ Ekologická vycházka s rodiči na Fojtovy vrchy.

Červen

- @ Oslava MDD, výlet do Kornetova lomu, opékání párků s rodiči, prarodiči, hledání pokladu.
- @ Výlet do zoo v Ostravě s rodiči.

Marie Hodinářová, ředitelka MŠ

Mateřinka

Končí školní rok, se kterým končí i má práce učitele v mateřské škole. Práce učitele pro mne znamená ohromné pracovní a i životní zkušenosti, které doufám v budoucnu využiji jak v práci ve škole, tak i v soukromém životě v roli rodiče. Povolání učitele mateřské školy není jednoduché, a proto bych chtěl poděkovat všem, kteří mi pomáhali a dávali mi rady k nezaplacení — jmenovitě Marušce Hodiňárové, Vítě Šupicové a v neposlední řadě Helence Kabátové, univerzální mamce všech dětí v mateřské škole.

Eduard Škvara

Chorvatsko

Vyjeli jsme po čtvrté hodině odpoledne. V ten den bylo sice horko, ale při jízdě v autobuse se to dalo vydržet. V 11 hodin jsme dorazili do Omiše, kde jsme se rozdělili do kempu Ivo a Ráj. Jakmile jsme dostavěli stany, šli jsme se koupat. Moře bylo klidné i docela teplé, potom jsme měli večeri a v 10 hodin byla večeřka. V 8 hodin ráno byla vždy snídaně a poté jsme se koupali, po obědě jsme měli volno a večer jsme ve stanech hráli hry. Další den bylo zataženo, takže jsme se koupat nemohli až na některé odvážlivce, které studené moře vůbec neodradilo. Odpoledne jsme se šli podívat na malou kapličku, následoval odpočinek a opět večeřka v 10.00 hod. Ráno se počasí trochu vylepšilo a odpoledne jsme vyrazili do Omiše, kde jsme si měnili peníze. 1 skupinka měla rozchod a ta druhá se jela projet lodí. Ve středu dopoledne to probíhalo jako obvykle a odpoledne jsme měli v plánu podívat se do zdejší školy, ale protože mají prázdniny už od 15. června, šli jsme opět do města. Ve čtvrtek dopoledne jsme se lodí dopravili do Laguny (ostrov Brač), kde jsme se koupali a opalovali. Pátek byl úplně volný, mohli jsme dělat, co jsme chtěli, někteří se koupali, jiní hráli hry atd. V sobotu jsme vstávali v 7 hodin a balili stany, v 11 hodin přijel autobus a vydali jsme se domů, cesta byla úmorná a byla zima, hlavně v noci. Okolo 5 hodin jsme dorazili do svých domovů a výletu byl konec.

Jana Bělunková 9. třída

V pátek 15. 6. 2001 v 15 hodin se sešlo 90 dětí včetně dospělých u Základní školy L. Janáčka na Hukvaldech, aby se připravili na odjezd. Za hodinu bylo vše nachystáno a my mohli odjet. Cesta autobusem trvala přibližně 20 hodin a byla velmi únavná, ale přesto jsme plni očekávání vydrželi nápor cesty až do konce. Projížděli jsme Rakouskem, Slovinskem až do Chorvatska. Ubytování jsme byli ve dvou kempech. Mladší byli v Ivu a starší v Ráji. Hned pod kempy bylo blankytné modré moře, všude byla nádherná, dá se říci dosud nedotčená příroda. Na některých budovách byly ještě stále viditelné známky války. Tehdy si nejspíš mnoho z nás uvědomilo, jaké máme štěstí, že jsme válku nezažili. Raději nemít moře, než prožít válku. Za celý pobyt jsme byli v městě Omiši, na ostrově Brač, kde jsme cestovali lodí, na procházce do hor a poslední den v přístavním městě Split. Ale většinu času jsme trávili u moře. Cesta zpět do České republiky byla sice kratší, ale o to namáhavější. Nikomu se nechtělo odjíždět s představou, že u nás prší. Nejvíce musíme ocenit snahu všech učitelů i rodičů, ale nejvíce paní ředitelky, která vše zařídila. Vždy jsme věděli, že má zlaté srdce a cit, který by dětem rozdala. Měli jsme se nádherně a vždy na to budeme vzpomínat s úsměvem.

*Lucie Holubová
Veronika Černá, 9. třída*

Od 15. do 24. 6. 2001 se uskutečnil zájezd dětí naší školy do Chorvatska– Omiše. Nej důležitějším organizátorem této akce byla paní ředitelka ZŠ Alena Lérová. Má velký podíl na zdárném průběhu pobytu, kdy dětem zajišťovala různé výpravy za poznáním. Například výlet lodí na řece Cetině, která se v Omiši vlévá do moře, nebo pěší výšlap do starého města v horách s výhledy na moře. Dále potom plavba lodí na ostrov Brač, spojená s obědem na lodí a koupáním v zátoce plné mořských živočichů. Také jsme si prohlédli město Omiš se starým hradem. Paní ředitelka je diplomat a situaci má vždy pod kontrolou, najde řešení každého problému.

Další velmi důležitou osobou (zajišťující zdárný průběh výletu) byla paní Ivana

Kapsiová s manželem Standou, kteří se starali o stravu všech devadesáti účastníků. Na jedničku s hvězdičkou zvládli nejen toto, ale ve svém velkém stanu ubytovali kromě svých dětí ještě i nějaké „cizí“ a poskytl prostor ostatním pro tašky a kufrы. Jejich stan byl prostě přístupný široké veřejnosti.

Manželé Piskořovi (Staňa a Hanka) svým krásným, láskyplným vztahem k dětem dotvářeli pohodovou atmosféru v kempu. Byli vždy tam, kde bylo třeba pomoci, pochválit, pohladit...

Paní učitelky Větrilová, Zemanová a Pavlíková a pan učitel Křenek měli na starosti starší děti (6—9 tř.). Snažili se děčkám zpříjemnit pobyt a ukočírovat jejich věku odpovídající nápady.

Dobrá věc se podařila, děti přijely z Omiše bohatší o různé prožitky. Ať už to bylo samo moře se svými obyvateli, okolní krajina, Chorvati či stopy války.

Ráda konstatuji, že v naší škole máme opravdu hodné děti, společně si hrály, nebyly nijak hlučné a dokonce po sobě i uklízely... Chválili je i cizinci, kteří byli v Omiši našimi sousedy.

Do budoucna přeji naší škole hodně takto obětavých lidí, ochotných klukům a holčkám zorganizovat akce tohoto typu. Všem patří díky.

Libuše Strakošová, dospělý účastník

Velká výprava za pokladem aneb jak jsme slavili Den děti v mateřské škole

Den dětí jsme v naší mateřské škole slavili s malým zpožděním — 7. 6. 2001, zato s plným nasazením. Nejdřív dal „srpšový výbor“ hlavy dohromady, pak jsme vymysleli „Velkou výpravu za pokladem“. Naše malé ratolesti trošku zkrátily svůj odpolední spánek a spolu s paní učitelkou Maruškou, paní učitelkou Víťou, panem učitelem Edou a paní Kabátovou vyrazily do „Kornetova lomu“. Cestu nám důkladně značily šipkami. Rodiče se sešli ve velmi hojném počtu na koupališti a následovali děti do cíle velké výpravy. V lomu se děti skutečně vyřádily, bylo připraveno několik soutěží pro děti i rodiče a hlavně poklad, který se nakonec přece jen podařilo najít. Překvapením byla soutěž pro všechny pracovníky školy – museli absolvovat nelehkou trasu plnou překážek, sníst jogurt a postavit stan. Po celou dobu je děti vydatně povzbuzovaly a nutno říci, že si vedli velmi zdatně. Na rozloučenou s panem učitelem Edou (příští školní rok bude vyučovat v základní škole) postavily děti malou májku a zazpívaly mu písničku s vlastním textem. Na závěr jsme si všichni s chutí opekli párek a zazpívali u kytary. Sluníčko

akorát zapadalo, když jsme vše uklidili, naložili na multi-káru ochotného dědečka a byl konec. A jak už to bývá u každého závěru: dovolte mi poděkovat všem, kteří se o příjemně strávené odpoledne zasloužili.

*Za výbor SRPŠ
MŠ Hukvaldy
Marta
Sobotíková*

Poděkování

Dne 16. 5. 2001 35 dětí z Mateřské školy v Dolní Sklenové navštívilo kulturní dům v Koprivnici, kde v kinosále shlédly pět pohádek „O Krtečkovi“. Odjezd autobusu byl v 8 hodin od školy. V prostorách kulturního domu si děti prohlédly výstavku dětských prací, v muzeu tatrovácké automobily. Vstupné v celkové ceně 525 Kč, zaplacení dopravy, kterou také zajistil, sponzoroval pan Pavlík z Koprivnice — provozovatel parkoviště na Hukvaldech. Touto cestou mu děkujeme za dopolední výlet do Koprivnice, který se dětem moc líbil. Poděkování patří také místostarostce paní Jaroslavě Michnové, která nám tuto akci zprostředkovala.

Marie Hodinářová

ZŠ LJ Hukvaldy na konci školního roku 2000/2001

Blíží se konec školního roku 2000/2001. Žáci uvidí výsledky svého celoročního snažení na závěrečném vysvědčení a práce učitelů byla počátkem června hodnocena orgánem k tomu nejkompetentnějším — Českou školní inspekcí. Práci hodnotili čtyři inspektoři po čtyři dny. Hospitovali ve 45 vyučovacích hodinách. Posuzovali práci učitelů ve všech

předmětech a kontrolovali řízení školy, tedy práci mou a paní zástupkyně. Výslednou zprávu zatím k dispozici nemáme. Bude zveřejněna na internetu a k nahlédnutí u zřizovatele školy — Obce Hukvaldy, u ředitelky školy nebo u paní Světlany Kornetové, předsedkyně rady školy.

Hodnotící pedagogická rada bude po uzávěrci Občasníku, nemůžeme tedy dát k dispozici celkové výsledky prospěchu a chování žáků za 2. pololetí. S umístěním žáků v různých soutěžích a účastí na mimoškolních akcích se můžete seznámit v následujících příspěvcích.

Největší akcí byl týdenní pobyt žáků v chorvatském Omiši. Zúčastnilo se ho 73 dětí a 17 dospělých (učitelé, rodiče, prarodiče). Děti si prakticky procvičovaly své znalosti v matematice, zeměpise, jazycích a hlavně sportovaly. Jistě si dlouho budou pamatovat například vliv gravitace Země na příliv a odliv názorně vysvětlovaný panem učitelem Křenkem.

Závěrem bych chtěla poděkovat všem učitelům a správným zaměstnancům za dobrou práci, SRPŠ pod vedením pana Milana Koutného, radě školy za předsednictví paní Světlany Kornetové a dalším občanům, kteří vedou kroužky nebo školet pomáhají, za dobrou spolupráci a snahu spolu s námi o to, aby se děti ve škole cítily dobře. I když škola je škola a pro děti znamená v prvé řadě povinnost.

Přeji vám všem příjemnou dovolenou, hezké prázdniny a v září opět nashledanou.
Mgr. Alena Lévová, ředitelka školy

Výsledky v soutěžích

č.	název soutěže	kolo	jméno žáka	umístění
1.	matematická - Klokánek	školní 50 žáků	Vítek K.	1.
			Petrová K.	2.
			Holub A.	3.
2.	matematická- Benjamin	školní 47 žáků	Jalůvková M.	1.
			Lévová S.	2.
			Nytrová D.	3.
		obvodní 224 ž	Jalůvková M.	3.
3.	matematická - Kadet	školní 33 žáků	Jokelová V.	1.
			Sládek M.	2.
			Příštelová I.	3.

4.	Pythagoriáda	školní 51 ž.	Jalůvková, Nytrová Chromíková, Sokolov, Králová Velart, Pělučová Hyklová, Dryják, Štolfová, Majerová	1. 2. 2. 3. 3. 3.
5.		obvodní	Jalůvková	2.
6.		okresní	Jalůvková Monika	5.
8.	Matematická olympiáda	školní 5 žáků		
9.	Pikomat	7 žáků	Piskořová K.	4.
10.	Zeměpisná olympiáda	školní 53 ž.	Jalůvková, Široká	1.
11.		okresní	Jalůvková	2.
12.	ZOO - Ostrava	8 žáků		
13.	Dopravní soutěž	školní 26 ž.		
14.		obvodní 8 ž.		2-3
15.	Recitační soutěž	školní 37 ž.		
16.		okresní	Jokelová V.	
17.	Olympiáda v ČJ	školní 19 ž.		
18.		okresní	Jokelová V.	
19.	Dopravní soutěž - výtvarná	školní 76 ž.		
20.		okresní 21 ž.		
21.	Cirkus - výtvarná	školní 89 ž.		
22.		okresní 20 ž.		
23.	Hukvaldy očima dětí - výtvarná	školní 70 ž.	Jokelová Fojtiková Kowolowski	1. 2. 3.
24.	Můj sen - výtvarná	školní 51 ž.		
25.	Talent roku 2001 - zpěv	okresní	Sládková V.	
26.	Přespolní běh - Baška 2. st	10 ž.		
27.	Přespolní běh - Brušperk 1. st	obvodní 20 ž.	Hrčková, Velart Bujnošek, Mítkovičová Koutná, Kornera Jonášová, Petratur Plesníková	1. 2. 2. 3. 3.
28.	Vybíjená - Krmelín	obvodní 4. roč.		3.
29.	Vybíjená - Krmelín	obvodní 5. roč.		4.
30.	Kopaná - Fryčovice	obvodní 2. st		
31.	Coca-Cola cup	13 ž.		
32.	Aerobic Master Class	F-M	Petrová, Vychodilová	
33.	Lehká atletika - Brušperk	obvodní 1. st	Holub A. - hod Mítkovič J. - 50m Bujnošek J. - 50m Bujnošek J. - skok dál Hrčková M. - hod	2. 2. 2. 3. 2.
34.	Lehká atletika - Brušperk	obvodní - 2. st.	Gruňovský T. - 1000m Chromíková E. - hod Chromíková E. - skok d Košica M. - 1000m Čajánek T. - hod	1. 2. 2. 3. 3.

Přehled školních a mimoškolních akcí v ZŠ LJ za školní rok 2000/2001

1. Vystoupení Lašánku, muzičky a dechovky ve Wisle
2. Požární poplach, cvičení v přírodě
3. Beseda ke Dni veteránů
4. Lampiónový průvod, diskotéka
5. Pochod „Po zarostlém chodníčku“
6. Beseda o hmyzu
7. Účast žáků 9. ročníku na burze práce ve Frýdku–Místku
8. Koncert Janáčkovy filharmonie Ostrava ve Frýdku–Místku
9. Divadelní představení Sněhurka + 7 hudebníků
10. Beseda — protidrogová prevence
11. Návštěva vystoupení Ostravičky ve Frýdku–Místku
12. Účast na otevření naučných stezek v obci Hukvaldy, vystoupení Lašánku
13. Slavnostní mše v Rychalticích
14. Kouzelné představení, mikulášská diskotéka
15. Účast na oslavách 50 let ZŠ Brušperk
16. Tradiční posezení s důchodci
17. Vánoční koledování ve škole — Lašánek
18. Slavnostní otevření sálu — obecní ples
19. Lyžařský výcvik
20. Zápis do 1. třídy
21. Ples SRPŠ
22. Divadlo O pejskovi a kočičce ve víceúčelovém sále
23. Natáčení soutěže Bludiště v Ostravě — 8. a 9. tř.
24. Diskotéka 6. — 9. tř.
25. Dětský karneval + vystoupení kouzelníka
26. Návštěva žáků 8. tř. v Centru nové naděje ve Frýdku — Místku
27. Akademie k 20. výročí otevření nové budovy základní školy
28. Den Země — sběr papíru, celoroční třídění plastů

29. Návštěva úřadu práce
30. Pracovní návštěva našich pedagogů ve Wisle
31. Divadelní představení ve víceúčelovém sále
32. Běh Terryho Foxe
33. Kladení věnců k osvobození obce, vystoupení dechovky mladých
34. Beseda s policií (Brušperk)
35. Den Matek
36. Plavecký výcvik
37. Akce „V zdravém těle zdravá kost“
38. Návštěva žáků 8. tř. v Centru nové naděje ve Frýdku — Místku
39. Den dětí + akce rádia KISS
40. Návštěva okresního archivu ve Frýdku–Místku
41. Celoroční sponzorování Žirafy
42. Školní výlety
43. Ozdravný pobyt v Chorvatsku — Omiš
44. Účinkování žáků v opeře Brundibár

Mgr. Květa Křenková, zástupkyně řed.

Lašská dechová hudba mladých s mažoretkami v Příboře

Dne 19. 5. 2001 vystupovala Lašská dechová hudba mladých spolu s mažoretkami v Příboře na oslavách Sigmunda Freuda. Děti z dechovky zahrály několik písniček ze svého repertoáru. U skladeb Sly panenky silnicí a Synek z Polanky si zatančily i mažoretky. Mezi skladbami se vyhlášovala výtvarná soutěž. Po skončení vystoupení děti dostaly v příbořském klubu důchodců dva koláčky a pití. Jakmile všichni pojedli, uhánělo se autobusem na bazén ve Frenštátě pod Radhoštěm. Výborně jsme se bavili. Přibližně ve 14 hodin jsme jeli po vyčerpávajícím, ale hezkém dnu domů.

Eva Chromíková, 6. ročník

Poděkování

Žáci 1. a 2. třídy děkují touto cestou manželům Tvarůžkovým za sponzorský příspěvek na dopravu na školní výlet do Štramberka a Koprivnice. Výlet se dětem vydařil a všem se líbil.

Slohová cvičení žáků 5. ročníku

téma:

Kdybych byla muž. Kdybych byl žena

Kdybych byla muž, měla bych křivé a chlupaté nohy a nemohla bych se stát modelkou. Mohla bych si celý den číst noviny a nic jiného nedělat. Musela bych se holit a ve třiceti letech bych byla stejně plešatá. Mohla bych chodit o Velikonočních k sousedům pro sladkosti.

Kdybych byla dospělý muž, určitě bych musela na vojnu, ale zase bych nemusela rodit děti. Nemusela bych uklízet, prát

a žehlit, jenom bych četla noviny a dívala se na hokej, fotbal a Peříčko v televizi. Měla bych určitě jednodušší život než ženy.

Kdybych byl žena, musel bych prát, žehlit, umývat nádobí, vařit a pracovat. Nosil bych kalhotky a podprsenku a smrděl bych od voňavek. Utrácel bych za voňavky, rtěnky a řasenky. Byl bych čistotný, staral bych se o to, co si vezmu na sebe a nemohl bych být špinavý od šmíru. Na krku bych měl těžké korále, v propíchnutém uchu drahou náušnici a na ruku náramky a všelijaké zbytečné věci, samé drahé šperky a řetízky.

Drogy kolem nás

Drogy – to je slovo, které často nalézáme v novinách a slyšíme v televizi, doma i ve škole. Drogy mohou přinést mnoho problémů, i když nejsou vždycky tak závažné. Lidé, mezi které patří zejména děti základních a středních škol, si uvědomí až už je příliš pozdě.

Mnoho lidí, ať už chce nebo nechce, se s těmito látkami setká. I když se o závislosti na drogách hodně mluví a píše, spousta z nich toto riziko podceňuje. Je to zřejmě zapříčiněno tím, že lidé o drogách a závislosti na nich nic moc nevědí. Nestačí vědět jen to, že na drogách se můžeš stát závislým a že tě také mohou zabít. Závislost je také mnohou příčinou ztráty kamarádů, odchodu z domova a výtržnictví. Spousta lidí začne brát drogy, protože má nějaké problémy a věří, že tímto způsobem na ně zapomenou. Hloupé je uvěřit známým a kamarádům, kteří již drogy zkusili, že drogy jsou něco bezvadného a že se po nich budeš cítit velmi dobře. Závislost si člověk uvědomí a přizná, až už je závislý. Těmto osobám pomáhají různé organizace, které jim například poskytují čisté, sterilní stříkačky. Existují také léčebny, kde se lidé závislí na drogách léčí. Je jich málo, protože většina z nich tuto kúru nevydrží a léčení vzdá.

Drogy by měly být hlavním tématem ve školách, kde by děti měly poznat, co to vlastně drogy jsou a co zapříčiňují. Každý, komu by byla droga nabídnuta, by měl říci nejdůležitější slovo – NE!!!

Darja Strakošová, 9. ročník

Čím budu?

Dlouho jsem přemýšlel, čím vlastně chci jednou být. Když jsem byl malý, moc se mi líbil kombajn. Snil jsem o tom, že jednou budu kombajnérem. Když jsem se seznámil s počítačem, ten zvítězil. Hledal jsem obor, kde bych se mohl věnovat počítačům a práci s nimi. Rozhodl jsem se, že půjdu na střední odborné učiliště – obor mechanik seřizovač.

Ke studiu na středním odborném učilišti obor mechanik — seřizovač mne přivedla hlavně záliba v práci na počítači. Tam me zajímá. Ve škole máme moderní učebnu s dvanácti počítači. Spolu s kamarádý a panem učitelem tady trávím hodně volného času. Naučil jsem se

hodně věcí, které jsme v odborném předmětu informatiky neprobírali. Umím pracovat i s internetem. Mechanik—seřizovač by opravoval obráběcí stroje řízené počítači. Občas se podívám za dědou do dílny, když něco opravuje. Taky se zajímám o automobily, hlavně závodní. Ve škole chodím do modelářského kroužku. Lepíme tady letadla i auta. Je to práce zdoluhavá, ale výsledek stojí za to. Vím, že učím dost špatně. Budu muset hodně přidat. Ale věřím, že se mi bude ve škole líbit a zdárně zvládnú 4 roky. Všechno záleží jen na mně. Snad se mi to podaří a já jednou opravím stroj a řeknu si: „Dokázal jsem to!“ To je ale dlouhá cesta.

Radek Blahut, 9. ročník

Černá a bílá

Od září loňského roku zahájila svou činnost skupina mažorettek, která se stala zpestřením úspěšné, déle trvající Lašské dechové hudby mladých. V květnu se všichni účastníci prvních dvou vystoupení mimo obec.

Příbor

V Příboře se konaly oslavy 750 let vzniku města Příbora. Mimo jiné i v duchu slavného příborského rodáka Sigmunda Freuda. Hlavním programem sobotního dopoledne, které neoplývalo příznivým počasím, bylo vyhlášení vítězů regionální výtvarné soutěže. Přestože to byla kulturní akce města Příbora, největší skupinu diváků tvořili Hukvalďané, především z řad rodičů účinkujících dětí. Naše dechovka s mažoretkami reprezentovala obec velice úspěšně. Byli jsme však svědky špatně organizované akce ze strany pořadatelů.

Frenštát

Vystoupení ve Frenštátě pod Radhoštěm mělo probíhat v jednom z objektů hotelu Vlčina. Na poslední chvíli vysvitlo sluníčko, vysušilo všechny kaluže

a mohlo se vystupovat na čerstvém vzduchu. Slavnostní program zahájila Lašská dechová hudba s mažoretkami, jak jinak než dobře. Odměnou pro všechny děti byla mimo potlesku dobrá večeře, zpestřená ovocem a balíčkem dobrot. S veselou náladou a chutí do další práce se vracely domů.

Andrea Tomšejová, Monika Kornetová

Pokémoni na Hukvaldech nemají šanci

V jednom z květnových vydáních denního tisku MF–Dnes mne zaujal článek z Jirkova „Kino stáhlo film s Pokémony“. Hlavním hrdinou byl vedoucí jirkovského kina Milo Kubelka, který stáhl z programu celovečerní animovaný snímek „Pokémon – první film“. Důvody, které vedoucího vedly k tomuto rozhodnutí?

„Dostal jsem materiály, které popisují psychologické a duševní nebezpečí sledování tohoto filmu. Lékaři poukazují na to,

že dlouhé a rychle blikající sekvence obrázků jsou schopny u dětí vyvolat šok, stav nepřičetnosti a dokonce epileptický záchvat. Na začátku tohoto filmu se právě takové rychle se střídající obrazy používají. Rodiče jsou slepí, asi jsou rádi, že mají od dětí chvíli klid, ale to se jim může vymstít, podobně psychologické vjemy mohou vést k touhám po halucinogenních látkách“, varuje Milo Kubelka.

Máme to štěstí, a jsem tomu ráda, že naše děti se nudit nemusí a rodiče, kteří mají mnohdy velmi časově náročné zaměstnání, mohou dětem umožnit návštěvu zájmového kroužku ze širokého výběru, který nabízí Základní škola Leoše Janáčka TJ Sokol.

Všechny kroužky jsou vesměs vedeny z řad učitelského sboru a rodičů bezplatně, ve svém osobním volnu. Děkuji vedení školy za umožnění a podporu těchto zájmových a sportovních kroužků, které jsou dostupné pro naše děti. S končícím školním rokem bych ráda za rodiče poděkovala učitelům i aktivním rodičům za jejich záslužnou práci a popřála dlouhou, krásnou a příjemnou dovolenou.

Za rodiče Monika Kornetová, Rychaltice

Malý rozhovor na aktuální téma

Od písniček ke klavíru

Před nedlouhým časem dokončila svá studia na Janáčkově konzervatoři v Ostravě Eva Holubová. Již několik let je nám známá z mnoha vystoupení. Jsem ráda, že vyhověla mé žádosti a odpověděla na otázky v malém rozhovoru na aktuální téma.

Dovolte, abych vám ze všeho nejdříve za sebe i redakci poblahopřála k úspěšnému zakončení studia. Rozhovor bych začala svou vzpomínkou na vás jako na malou holčičku, která zpívala a tančila

v Lašánku. Myslíte si, že tam byly vaše hudební začátky?

Určitě ano. Ale již před tím mě rodiče vedli k hudbě. Často jsme doma zpívali, jen tak pro radost. Vzpomínám si, jak mi maminka zpívala před spaním. A já jsem pozorně poslouchala a všechny písničky se časem naučila zpívat sama.

Vaši dva bratři byli, a dosud jsou, houslisty v cimbálové muzice Gajdušek. Jsou o něco starší než vy. Ovlivnilo vás jejich hraní?

Myslím, že do jisté míry ano. Snad díky

ním dosud zpívám s cimbálovou muzikou Gajdušek. Mnohokrát jsme si doma hráli a zpívali pro potěšení z hudby a zpěvu.

Kdy jste začala hrát na klavír? Kdo vedl vaše první krůčky při hře?

Na klavír jsem začala hrát v pěti letech a mé první krůčky vedla a celou dobu až do přijímacích zkoušek mě učila paní učitelka Jiřina Řezanková. Ta se mi opravu věnovala, jak jen mohla. Ale za své začátky vděčím své mamince, která se mnou doma cvičila.

A co cimbál? Jestli se nemýlím, i na ten jste nějakou dobu hrála v Gajdušku.

Na cimbál jsem nehrála, v cimbálové muzice pouze zpívám.

Konzervatoř je škola výběrová s přísnými měřítky pro přijímání studentů. Zkuste prosím zavzpomínat, jak to bylo. Jaké zkoušky musí uchazeč o studium na konzervatoři absolvovat?

Studovat na konzervatoři bylo mým snem snad již od 1. třídy. Proto jsem hře na klavír věnovala veškerý svůj volný čas. Uchazeč, který se hlásí ke studiu na konzervatoři, vykoná talentovou zkoušku, kde se předvede jak po stránce technické tak přednesové. A pak absolvuje ústní zkoušku z hudební teorie.

Následovala radostná zpráva o přijetí a pak šest let studia. Vy jste studovala hru na klavír. Když budeme struční, řekneme, že studium představovalo denní několikahodinové cvičení. Přesto by však bylo dobré našim čtenářům říci ještě něco více. Třeba o vystoupeních, která vás lety na konzervatoři provázela. Na co nejraději ze studentských let vzpomínáte?

Studium na konzervatoři je opravdu náročné, ale přitom krásné. Poznala jsem tam spoustu kamarádů a je mi líto, že se po šesti letech rozcházíme. A nejraději vzpomínám na to, když jsme se jen tak sešli a zpívali písničky, co nás zrovna napadlo.

Narodila jste se a žijete v Janáčkových Hukvaldech. Vaše prateta se osobně

s Leošem Janáčkem znala, vyprávěla Vám někdy o rodině Janáčkových?

Moje prateta se skutečně s Leošem Janáčkem znala, ale zemřela, když jsem byla moc malá. Takže si bohužel nic nepamatuji.

Patří Janáčкова hudba mezi vaši oblíbenou? A váš vztah k muzice mimo tak zvanou vážnou hudbu.

Skladby Leoše Janáčka jsou mé nejoblíbenější. Snad proto, že pocházím ze stejného kraje. Samozřejmě poslouchám i hudbu jiného žánru. Dá se říci, že skoro všechno. Nejradši mám asi českou hudbu.

Váš absolventský koncert jsme měli možnost si vyslechnout při slavnostním otevření víceúčelového sálu v Základní škole Leoše Janáčka. Čím se řídil výběr skladeb a mohla byste krátce představit své kolegy, kteří spolu s Vámi vystupovali?

Skladbu jsem si vybrala sama. Velmi mne zaujala. A také jsem si řekla, že jako rodačka z Hukvald ani nemohu své studium zakončit ničím jiným. Moji kolegové byli všichni mými spolužáky. Velmi mě mrzí, že už některé snad ani nevidím.

Vy jste při studiu také působila jako učitelka klavíru v ZUŠ. Mohla byste prosím alespoň krátce sdělit našim čtenářům své poznatky z této práce.

Práce s dětmi vyžaduje velkou trpělivost. Spíše než učitelkou se snažím být jejich starší kamarádkou, která jim chce poradit.

A vaše plány do budoucna — klavír i zpívání.

Od září začnu na plný úvazek učit v ZUŠ Brušperk, tedy na Hukvaldech, kde je pobočka. Dále budu zpívat s cimbálovou muzikou Gajdušek a od května také zpívám ve všem dobře známé skupině PREMIER.

Redakce Hukvaldského občasníku vám přeje splnění všech vašich přání a mnoho úspěchů při práci s dětmi i ve vašem zpívání. Děkuji za rozhovor.

Karla Klečková

Minulost a současnost naší obce

Vznik zástavby na Horním Sklenově

Na Horním Sklenově bylo podle Smolíkovy kroniky v roce 1820 domovních čísel 37. Podle pana Mlčocha do roku 1891 přibyla dvě – číslo 38 bylo zřejmě v místech, kde stojí dům se stejným číslem, který byl postaven v roce 1972 panem Budným. V roce 1904 je jako vlastník č. 38 veden František Světlík. Číslo 39 patří nyní herci ostravského divadla panu Milanu Šulcovi. Je to stará chaloupka, dá se usuzovat, že původní, snad z poloviny 19. století. V roce 1904 byl jejím vlastníkem Mikuláš Ermis, v padesátých letech se na něm vyskytuje jméno Kadula.

Pan Mlčoch dále uvádí, že do roku 1930 přibyla domovní čísla do 53, v materiálech, které jsou v okresním archivu je v roce 1904 zaznamenáno jako poslední číslo 42. Z toho jsem dovodila, že čísla 40 až 42 vznikla v období 1892 až 1904, čísla od 43 do 53 v letech 1905 až 1930. V období od roku 1931 do roku 1941 přibyla pouze dvě nová domovní čísla, do roku 1950 zřejmě žádná. Je třeba však rozlišit od nově postavených domků, které byly očíslovány čísly původními. Například v roce 1936 byl postaven domek č. 32 (kdysi Fojtík, nyní Kolářovi).

Pohled na mapu z období kolem roku 1836 nám ukazuje, že od Drážek byla zástavba nejprve pouze po levé straně cesty přes Horní Sklenov, pak je již situována po obou stranách. Snažila jsem se vystopovat logiku číslování. Domnívala jsem se, že číslování začalo levou stranou od jedničky až k číslu 15 a od 16 po pravé straně. Jelikož se však mezi číslem 14 a 15 vyskytuje číslo 38 a také 21 a 22 je po levé straně, a naopak 7 a 12 je na opačné straně než 8 a 11, není tato úvaha správná. Pravděpodobnější je, že domky s čísly, která nejsou vedle sebe v souvislé číselné řadě, byly postaveny později a dostaly čísla ze zbouraných staveb, které možná

stály úplně jinde. Protože jsem neměla k dispozici evidenci nemovitostí z doby pořízení staré mapy, nemohla jsem zakreslené stavby podle čísel stavební ploch s ní porovnat.

Vrátíme se k číslům, která přibyla od roku 1891: Číslo 40 – dnes pan Hvižd' – patřilo v roce 1904 rodině Kubošové. Úsedlost vlastnila až do padesátých let, kdy byla stavení i pole vlastníkům odebrána. Na čísle 41, které bylo postaveno patrně na přelomu 19. a 20. století, je uveden Jiří Matula, Matulovi tam dosud bydlí. Na čísle 42 bydlel kdysi František Bittner, dnes rodina Tobiášová. Podle pana Mlčocha byl v tomto domku od roku 1902 obchod. Je to poslední popisné číslo uváděné v roce 1904.

Další čísla – 43 až 53 – se mi podařilo zatím zařadit pouze do určitého období, a to, jak jsem již uvedla, od roku 1904 do roku 1930. Zástavba se rozšířila po pravé straně cesty z Drážek přes Horní Sklenov – z kraje 52, pak 47, 48 a 49. Domek s číslem 44 byl postaven po levé straně cesty před číslem 1. Čísla 46, 50 a 51 byla vybudována na Paleskách a 53 v uličce kolem potoka, dnes je mezi ním a č. 52 dále zmíněné č. 25. Domek s č. 43 byl postaven po levé straně silnice směrem na Mniší, dnes je jako rekreační chalupa veden pod č. 093

Číslo 54 si postavil u silnice z Hukvald na Mniší pan Josef Kuboš ve 30. letech 20. století, ze stejného období je i objekt s původním číslem 55 (pan Chloupek), dnes evidenční číslo 0121, stojící v „lesku“. Číslo 55 bylo v roce 1989 přiděleno novostavbě manželů Porubových. O domku s číslem 56 víme, že ho v roce 1942 dokončil stolař Jindřich Matula, byla u něj stolařská dílna.

Rodinný domek s číslem 57 byl postaven na pozemku, který patřil k číslu 17 (Glos) panem Rudolfem Bagarem, pravděpodobně po roce 1945. Z kroniky a později ze stavebního protokolu jsem zjistila, že: v roce 1950 byl dokončen domek

Tak vypadala chaloupka č. 9

s č. 61 (pan Písařovic), v roce 1954 č. 25 (ing. Fajkus), na ten však bylo č. přeneseno ze zbořeně stavby, která původně stála o kus dál, u čísla 24, dnes v těchto místech stojí novostavba rodinného domku, kterému bude přiděleno číslo 72. V roce 1958 je v kronice uváděno postavení domků č. 58 (Janošek), 59 (Fajkus, dříve Volný) a 60 (Velička).

U objektů postavených od roku 1960 již lze zjistit přesné datum jejich kolaudace.

V roce 1961 byl postaven domek č. 29 (pan Lanča), který byl rovněž očíslován číslem ze zbořené stavby. V roce 1904 je u ní jako vlastník uváděn Josef Konvička. V obecní kronice v zápise za rok 1947 je psáno: „Konfiskáty v naší obci – č. 3: Domek č. 29 v Horním Sklenově – Binar Rudolf, Němec, a sice st. plocha č. 17 a domek čp. 29, zahrada o výměře 514 m² a cesta o výměře 570 m², národní správce Jan Matula, bývalý majitel nemovitosti“. Další domek číslo 63 manželů Koníčkových byl kolaudován v roce 1968, v roce 1976 domky čísla 62 (pan Lednický), 64 (pan Tobola) a 66 (pan Kovář, dnes Práškoví), které vzniklo přebudováním garáže na domek. V roce 1979 byla na pozemku u čísla 5 postavena novostavba rodinného domku č. 65 pana Foldyny.

Až v roce 1985 byl dokončen domek manželů Strakošových, kterému bylo přiděleno č. 43 z rekolaudovaného stavení.

Nové číslo 43 je postaveno na pozemku dříve patřícímu k č. 8.

Od 1986 do roku 2000 přibýlo pět nových domovních čísel, a to 2 novostavby a 2 nová čísla byla přidělena po stavebním rozdělení – objekt č. 51 má v druhé části číslo 68 a č. 50 č. 69. Prvou novostavbou s č. 67 byl v roce 1988 postavený rodinný domek pana Jana Matuly, a to na pozemku patřícím k číslu 41, druhou s číslem 70 dokončili v roce 1993 manželé Hrčkoví. Je postavena na pozemku, který patřil k č. 27. Číslem 71 je označena dílna pana Jana Matuly.

Je třeba také uvést, že v roce 1989 byl postaven na místě původní staré chalupy (rozhodnutí k demolici bylo vydáno v roce 1986) rodinný domek č. 9 manželů Hyklových, v roce 1992 na místě původního č. 4 novostavba rodinného domku manželů Žáčkových.

Téměř všechny domky prošly rekonstrukcemi, u mnohých byla přistavěna druhá podlaží. V původní podobě jich zůstalo velmi málo. A ještě jedna poznámka: V roce 1904 měl Horní Sklenov 42 čísel popisných, Dolní Sklenov 57. Zatímco se do současnosti u Dolního Sklenova počet domů od roku 1904 zvýšil dvaapůlkrát, na Horním Sklenově nedosáhl ani dvojnásobku. Bylo to způsobeno politikou ve výstavbě uplatňovanou před rokem 1989, podle níž nebyl stavební rozvoj Horního Sklenova až tak žádoucí.

Příště vznik zástavby v Dolním Sklenově.

Karla Klečková

Setkání seniorů

V pátek 1. června 2001 odpoledne se ve víceúčelovém sále při Základní škole Leoše Janáčka uskutečnilo 1. setkání zástupců klubů důchodců povodí Ondřejnice (přes 140 účastníků z 8 KD). Jeho smyslem bylo zahájit novodobou tradici setkávání seniorů tohoto mikroregionu. V programovém odpoledni vystoupila po projevu předsedy KD Hukvaldy Vlastimi-

la Bůžka kulturní skupinka KD Hukvaldy s ukázkami klubové činnosti. Jako hosté zpestřili setkání absolventka Ostravské státní konzervatoře Eva Holubová a pak Lašská dechová hudba mladých za řízení ing. Luboše Piskoře (s velkým úspěchem). K setkávání seniorů se pak vyjádřili i zástupci hostujících KD. K dobré pohodě tohoto odpoledne přispěla i hudba Aloise Piskoře.

Organizátory setkání potěšilo, že pozvání na tuto akci přijali i starosta obce ing. Luděk Žáček, místostarostka Jaroslava Michnová a ředitelka základní školy Mgr. Alena Lévoová.

Samospráva KD Hukvaldy děkuje všem, kteří se zasloužili o dobrý průběh tohoto odpoledne. Poděkování zaslouží především vedení Základní školy Leoše Janáčka, které vyvinulo mimořádné úsilí ke zprovoznění sálu (po rekonstrukci podlahy) a zajištění chutné stravy pro účastníky tohoto setkání.

*Za samosprávu KD Hukvaldy
Zdeněk Hubeňák st.*

náčkovými propagátory. Po nich štafetu převzal pan Bohumír Volný, současným správcem Památníku Leoše Janáčka je pan Karel Dohnal, vnuk řídicího Jindřicha Dohnala.

V neposlední řadě byl velkým Janáčkovým obdivovatelem akademický malíř Jan Václav Sládek, který své vzpomínky na Janáčka vtělil do svých obrazů, vyjádřil je ve svých Hukvaldských miniaturách i v mnoha rozhlasových pořadech, fejto-nech.

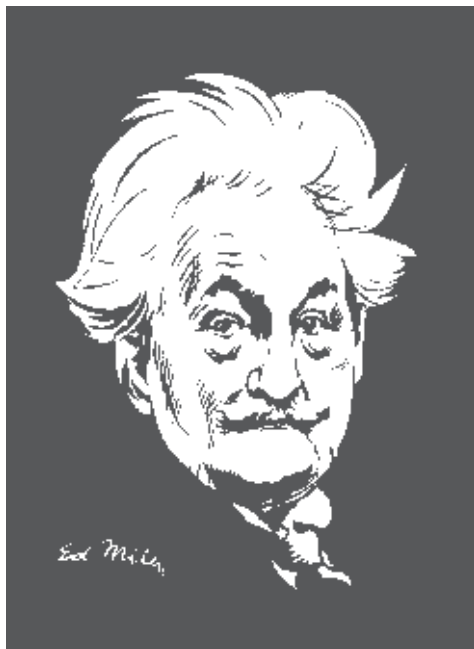
Oni přímí pamětníci Janáčka již většínou dávno odpočívají na hukvaldském hřbitově, jejich potomci dále pečlivě opatrují dopisy, staré zašlé fotografie a jiné památky na něho. Před nedávnou dobou se do naší obce, do místní části Rychaltice, přihlásil pan Jaroslav Beniš, ročník 1911, který se s Janáčkem na Hukvaldech setkal. Jako mladík se učil zámečnickem u firmy Štefek v Dolním Sklepnově a u Janáčkova domku montoval na studnu pumpu. Vzpomíná, že ho Mistr

Z kultury

Janáček a Hukvaldští

3. července vzpomene celý kulturní svět 147. výročí narození hudebního skladatele Leoše Janáčka. Také my, jeho rodná obec, si ho připomínáme.

Vždy tu žili lidé, kteří ho měli rádi. Připomeňme rodinu Vincence Sládka, kam mnoho let jezdíval na své letní pobyty, nebo rozvětvenou rodinu Jungů, s jejímiž členy se scházel, chodíval na výlety, debatoval v kroužku pod akátem. Pevné přátelství ho pojilo se starostou Janem Sobotíkem a jeho rodinou. Vážil si ho Cyril Bůžek, zedník, který mu opravoval jeho domek na Hukvaldech, v Janáčkově rodině pobývala Otylka Krsková. Byla to samozřejmě rodina řídicího učitele Jindřicha Dohnala, manželé Eliášovi, kteří po léta vedli Janáčkův památník, pečovali o cenné památky, stali se neúnavnými Ja-

při práci pozoroval a nabádal jej, aby dal pozor, ať se neutopí.

Obec Hukvaldy vyjádřila Janáčkově svou úctu již za jeho života — v roce 1917 mu udělila čestné občanství, v roce 1926 byla na jeho rodné škole odhalena pamětní deska. O Janáčkově v době jeho života se zmiňuje i obecní kronika. Pak ale přišla doba, která Janáčkově nepřála. Hukvaldští propagátoři Janáčkově díla museli bojovat s nepochopením těch, kteří směli do vše zasahovat. Mocným se v této budovatelské době nezdálo důležité Janáčka připomínat. Ač ho uznával celý svět, mnozí v něm pokrytecky viděli vše jiné, jen ne světově uznávaného hudebního skladatele. Díky bohu hukvaldské podpořili Janáčkově obdivovatele z Brna, Ostravy, Frýdku–Místku, mohl vzniknout festival Janáčkovo hudební Lašsko. V jeho komisi pracoval od počátku propagátor Janáčkově díla učitel Petr Eliáš, po jeho smrti učitel Karel Rek a v neposlední řadě pan Bohumír Volný.

V roce 1994 vystřídal Janáčkovo hudební Lašsko pro jeho téměř čtyřicetileté existenci festival mezinárodního formátu s názvem Janáčkovy Hukvaldy.

Janáčkův odkaz se snaží naplňovat i naše škola, která od roku 1988 nese jméno slavného rodáka. Vede děti k hudbě, k poznávání tradic. Daří se jí to, a to je dobře. Právě proto si děti z naší školy vybrali pořadatele festivalu Janáčkovy Hukvaldy ke každoročnímu účinkování.

Karla Klečková

Slet čarodějnic na hukvaldském hradě

Staří Římané vítali jaro – probuzení země – různými obřady. Uctívali rohatého boha Sabazia, pořádali hostiny, z nichž se mladí lidé odebírali do lesů, kde se oddávali lásce. Keltové i Germáni věřili v magickou moc žen, hold vzdávali bohyni Měsíci. V době jara, kdy se začalo všechno zelenat a vyháněl se dobytek na

pastvu, slavili plodnost Země. Zapalovali ohně, věřili v jejich očištnou sílu. Do svých příbytků si nosili uhlíky z hořících hranic a zakládali nový oheň. Naši prapředkové také věřili, že ve Valpuržině noci, což je noc z posledního dubna na prvního května, se rojí čarodějnice. Kolem domů kladli drny a větve s trním, tímto rituálem chtěli zabránit čarodějnicím do domů vniknout a natropit tam škody. Mládenci se prý rejům čarodějnic vyhýbali, protože se báli, že je čarodějnice při tanci utancují k smrti. Na tisíce čarodějnic prý připadal jeden čaroděj.

To se mi vybavilo, když jsem z přehledu akcí připravovaných na hukvaldském hradě zjistila, že se tam budou 1. května konat čarodějné reje. „To si nemohu nechat ujít“, rozhodla jsem se. Takže vyšlapat cestu na hrad, vystát frontu ke vstupu, nechat se odradit konstatováním, že na hradě není jediný stánek s pivem. Pak už to bylo zajímavé.

Zprvu y hradu moc čarodějnic vidět nebylo. „Že by se bály sluníčka, ony se spíš slétají v noci“, uvažovala jsem. Z motty zněla muzika, šli jsme se tam podívat. Byly tam! Snad padesát. Čarodějnice staré, čarodějnický dorost i ty nejmenší čarodějničky. Ústroj měly různou, rozčuchané vlasy, dlouhé nosy, na nich bradavice a samozřejmě koště. Místní kapela Premier navodila tu správnou atmosféru, čarodějnice začaly tancovat, nebo rejdit? V moderním rytmu, do taktu se oháněly košťaty. Nevím, jak tancovaly čarodějnice kdysi, ale ty, co se na Hukvaldy slétly, by určitě utancovaly každého mužského.

Čarodějnice, ježibaby a jim podobné bytosti soutěžily o tu nejlepší ve třech kategoriích. V té první byly ty nejmladší – od 100 do 200 let, tedy vlastně čarodějnický potěr. Jako nejlepší byla vyhlášena čarodějnice jménem Janciána. V kategorii od 200 do 300 let, což byl dorost, zvítězila čarodějnice jménem Jenifera. Z čarodějnic nad 300 let byla jako nejsprávnější vybrána Dalmaciána – té se možná některé menší děti i bály. Vítězky všech skupin odměnou dostaly krásně zdobená košťata, ostatní cenu útěchy v podobě bonbonu.

Shrnuto: ten, kdo na tento nápad přišel, si zaslouží pochvalu, ta patří všem organizátorům. Čarodějnicím se na hukvaldském hradě určitě líbilo, možná si ho oblíbí a své slety tam budou pořádat každoročně.

Karla Klečková

Rytířské slavnosti –

Panský dvůr na Hukvaldech

Konaly se v sobotu 12. a v neděli 13. května, letos poprvé i v podhradí v prostorách bývalého dvora. Na hradě se „bojovalo“ mezi pruskými a rakouskými vojsky. Po oba dny dopoledne vojska nastoupila v podhradí (u hotelu) a odpo-

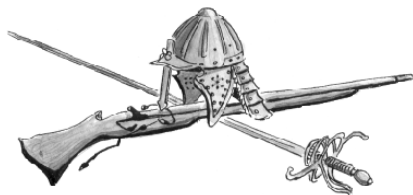
chodovala na hrad, jednotky se rozmístily a první bitvu svedly dopoledne. V sobotu se po první bitvě popravovali zajatci, vojska si postavila tábor, předvedla pořadová cvičení a odpoledne byla další bitva. V neděli po obědě byly tábory zlikvidovány a po slavnostním nástupu zazněly závěrečné salvy. V rolích vojáků i markytánek z doby Marie Terezie účinkovali členové Granátnického pluku Klubu vojenské historie z Ostravy, Infanterie Regiment 20. Kaunitz Rittberg — pěší pluk z Nového Jičína a 18. řadový pěší pluk z Brna.

Dole ve dvoře zněly dobové písně souboru *Camerata* z Koprivnice, mohli jste shlédnout taneční představení Mimifortunae Brno — nejdříve pod názvem „Ber kde ber“, potom rozverně tance gotických krčem a veselic a nakonec pohybové divadlo „Krásná šlechtična ve spárech ukrutných loupežníků“. K rytířským slavnostem patří samozřejmě šerm. Na představeních vystoupily střídavě tři skupiny historického šermu — *Durandall* z Ostravy, *Rytíři svatého grálu* z Ostravy a *Rytíři a Lapkové z Vítkova*, kteří předvedli fakířské představení s plivači a polykači ohně. Pohádky pro děti sehrála skupina Keltik z Ostravy. Návštěvníky ke vstupu do dvora zval bubeník, který vyububnováváním jednotlivá představení ohlašoval.

Co se ve středověku provádělo s nepoctivými kupci? Přece byli máčeni v kádích s vodou, a to mohli návštěvníci také vidět, stejně jako se mohli podívat do katovské dílny na mučící nástroje.

Agentura GRYFF z Ostravy se snažila navodit atmosféru doby Marie Terezie, kdy byl Hukvaldský hrad obléhán pruskými vojsky — v roce 1742 i za sedmileté války v roce 1758 — a tvrdí se, že nebyl dobyt.

Karla Klečková

Ohlédnutí za hudebními festivaly na Hukvaldech

V sobotu 16. června měl být představením opery Giuseppe Verdiho *Johanka z Arku* zahájen VIII. ročník Mezinárodního hudebního festivalu Janáčkovy Hukvaldy. Nepřízeň počasí však neumožnila divákům shlédnout v přírodním prostředí hukvaldské obory tuto méně známou operu italského skladatele, která nebyla dosud v českých zemích představena*). Libreto tohoto ranného skladatelova díla vychází ze Schillerovy tragedie Panna Orleánská, avšak s tím, že Johanka nekončí svůj život na hranici, ale umírá během boje. Věřme, že v sobotu 23. června, kdy je plánováno druhé představení této Verdiho opery v hukvaldském amfiteátru, bude počasí příznivější a představení se uskuteční.

Celý program MHF Janáčkovy Hukvaldy byl zveřejněn na plakátech, letáčích IC a v obecní televizi. Deštivé nedělní ráno 17. června neskýtá však předpoklady, že program plánovaný na tento den bude možno uskutečnit.

U příležitosti konání VIII. ročníku tohoto hudebního festivalu vraťme se stručně k jeho historii. První ročník Mezinárodního hudebního festivalu Janáčkovy Hukvaldy se uskutečnil na počest 140. výročí narození Mistra Leoše Janáčka, a to s cílem započít každoroční setkávání s hudbou Leoše Janáčka v krásném prostředí obory a hradu Hukvaldy na mezinárodní úrovni. A že se to podařilo, toho jsou důkazem dosavadní ročníky.

Nezřídka se stává, že jedním z přání zahraničních hostů zajímavících se o hudbu, kteří navštíví Prahu, je zavítat také do Janáčkovy rodného místa – na Hukvaldy. Na místo, kde se ve vzácné syntéze pojí krása podbeskydské krajiny

Z představení opery Antonína Dvořáka *Jakobín* z roku 1982

s životem a dílem skladatele Leoše Janáčka. Ač většinu svého života Janáček prožil v Brně, do svých rodných Hukvald se neustále vracel. Hukvaldy a nakonec Ostrava byly také svědky posledních dnů jeho života.

Myšlenka popularizace díla Leoše Janáčka vedla k řadě pokusů o vytvoření určité hudební tradice. K ní například patřily oslavy Leoše Janáčka v roce 1938 na Hukvaldech. Čas dozrál v roce 1948, kdy došlo k založení hudebního festivalu pod názvem Janáčkovo hudební Laško. Jeho ráz dlouhou dobu určovala hlavně operní představení, na nichž se vystřídal vedle oper Leoše Janáčka díla Smetanova, Dvořákova a jiných. Dále to pak byly koncerty vážné hudby, kde Janáčková tvorba měla podstatné zastoupení. Později vstoupila do festivalového programu i vokální tvorba, ale i jiné akce — vystoupení folklorních souborů, přehlídky amatérských symfonických orchestrů, dechových hudeb atd.

V roce 1994, to je v roce 140. výročí narození Leoše Janáčka, byl položen základ vytvoření nové tradice, a to tradice mezinárodního dosahu. Zrodil se mezinárodní hudební festival pod názvem Janáčkovy Hukvaldy. Jeho dosavadní ročníky byly ve znamení vysoké profesionality dirigentů, režisérů, sólistů i souborů, a to za mezinárodní účasti. Věřme, že tomu bude tak i nadále. Vždyť genialita Janáčkova díla si to plně zaslouží.

Hukvaldy 17. června 2001

Zdeněk Hubeňák

*) Česká premiéra tohoto lyrického dramatu se uskutečnila nedávno, a to 9. června 2001 v Národním divadle moravskoslezském v Ostravě.

Poznámka redakce: Janáčkova jednoaktová opera *Počátek románu* byla hrána v novém víceúčelovém sále. Bohužel za přítomnosti malého množství diváků. Festival byl zahájen v sobotu 23. června na hukvaldském hradě.

Víte, že

Rozhledna na Bílé hoře

Slabší povahy pocítují zvláštní šimrání v břišní oblasti a rukou křečovitě svírají točité zábradlí. Ještě pár schodů a máme vyhráno! Dokázali jsme to!

I takové pocity můžete mít, stoupáte-li po 161 schodech nové rozhledny na Bílé hoře, hoře stojící mezi Koprivnicí a Štamberkem. Až neuvěřitelně zblízka si prohlédnete koruny stromů. Toužíte se jich dotknout. Pomalu stoupáte stále výš. Stromy zůstávají pod vámi. Najednou si připadáte tak volní, tak nespoutaní! Závidíte ptákům jejich křídla... a Koprivničanům jejich novou rozhlednu...

Stojíte-li pod rozhlednou u její paty, jímá vás pocit vlastní malosti a titěrnosti.

Rozhledna Bílá hora

Před vámi se vypíná štíhlá a krásná slečna, vysoká 43 metrů! Architekt jí vdechl podobu DNA — spirály života. Vystoupáte-li až na její vyhlídkovou plošinu, ocitnete se ve výšce 26 metrů nad vrcholem Bílé hory a 583 metrů nad mořem. Kdyby nebyl počet osob na věži omezen požárním předpisem, unesla by najednou více než 200 dospělých osob. Její stavba započala v říjnu roku 1999. Pokřtěna a otevřena byla slavnostně 28. dubna roku 2000 poté, co v sobě pohltila 250 tun betonu a 39 tun ocelových konstrukcí.

Rozhledna je v provozu od 1. května do 31. října od 8.00 do 18.00 hodin (mimo pondělí) a vede k ní hned několik cestiček a cest. Ta nejkrásnější s názvem „Sluneční Cesta“ prochází lesoparkem ze strany od Štramberka a je zároveň naučnou stezkou. Pokud „vydržíte“, odnesete si s sebou (kromě krásného pocitu) i zajímavý suvenýr ve formě vstupenky — pohlednici rozhledny. To třeba pro případ, že vám z té krásy kolem upadne shora váš fotoaparát.

Informační centrum Kopřivnice tel.: 0656 / 821 600 <http://www.koprivnice.cz>

Mažoretky

Mažoretky — skupina dívek v barevných uniformách, které secvičeným vystoupením zahajují nejruznější slavnostní průvody, sportovní, kulturní a společenské akce. Takto je vysvětlen pojem mažoretky v encyklopedii.

Náš kroužek mažoretek při základní škole, který svou činnost zahájil loni v říjnu, se poprvé mimo obec představil 19. května v Příboře. Foukal chladný vítr, počasí moc přihlízejících nepřiláhalo. Naše mažoretky byly výborné, jejich vystoupení bylo přijato potleskem, i když převážně Hukvaldanů. Po právu od organizátorů oslav obdržela poděkování a kytičku vedoucí kroužku paní Andrea Tomšejová.

Když o mažoretkách psala v 1. čísle letošního Hukvaldského občasníku, byla

velice skromná. Neuvedla, co času nácviku věnovala, a už vůbec nezmínila pomoc svého manžela, který obětavě sponzorsky zajišťoval dopravu její kamarádky z Místku, která jí s nácvikem pomáhala. Zato se podělila o radost, kterou s kamarádkou měly, když tehdejší starosta Petr Sobotík zajistil sponzora kostýmů a paní ředitelka ZŠ jejich ušití. Připojila své poděkování oběma a samozřejmě velký dík sponzorovi — Severomoravské stavební společnosti.

Když jsem v sobotu 19. května sledovala vystoupení našich mažoretek před příborskou radnicí, připomenula jsem si to a přemýšlela nad tím, jak je dobré mít obětavé lidi, kteří ochotně věnují spoustu svého volného času práci s dětmi.

Karla Klečková

Přečetli jsme v Diderotu

Marie Terezie, * 13. 5. 1717, † 29. 11. 1780, uherská královna od roku 1741 a česká od 1743; dcera Karla VI., manželka římskoněmeckého císaře Františka I. Štěpána Lotrinského. Od 1740 na základě pragmatické sankce vládkyně habsburské monarchie. Její nástupnická práva zpochybnili zahraniční zájemci o země monarchie (pruský král Friedrich II. Veliký, bavorský kurfiřt Karel Albrecht, podporovaný francouzskými Bourbony) a vyvolali válku o dědictví rakouské, v níž však habsburská monarchie většinu

Naše rady

Včely jsou součástí našeho života

svého území ubránila. Nejcitelnějším neúspěchem byla ztráta Slezska, které připadlo Prusku (viz též mír drážďanský a vratislavský mír). Dalšímu pruskému náporu Marie Terezie čelila v sedmileté válce, jejímž výsledkem byl hubertsburkský mír, který odstoupení Slezska potvrdil. Neutěšený stav monarchie spolu s novými myšlenkovými proudy ji přivedly k osvícenským reformám. Jejich první vlna ve 2. pol. 40. a na zač. 50. let 18. stol. se týkala centralizace správy monarchie, další byly uskutečněny po sedmileté válce a zasáhly školství (povinná školní docházka), soudnictví, hospodářství a dotkly se sociálních poměrů venkovského poddaného obyvatelstva. V roce 1765 se stal spoluvládcem ovdovělé Marie Terezie její nejstarší syn Josef II., s jehož radikálními představami o osvícenské vládě však nesouhlasila a až do své smrti udržovala reformní kurs v mírnějším tempu.

A ještě několik výrazů, s nimiž jsme se setkali při rytířských slavnostech:

granátníci, příslušníci pěšího vojska ze 17.—18. století, cvičení ve vrhu ručních granátů,

infanterie, pěší vojsko, pěchota, název pochází od slova infans (titul španělských princů), jejichž pěší stráž byla rovněž takto nazývána,

kavalerie, veškeré pozemní vojsko, které bojovalo na koních,

grál, podle středověkých legend nádobu, v níž Ježíš Kristus při poslední večeři proměnil víno ve svou krev a do níž byla při ukřizování zachycena prolitá krev. Nádobu měl uchovat Josef Arimatejský a tajnou cestou se měla dostat až na grálový hrad k mytickému králi, popř. ke králi Artušovi a jeho rytířům kulatého stolu, kteří jsou protagonisty grálových legend. Častý námět rytířských románů; zpracován i hudebně (opery R. Wagnera Parsifal a Lohengrin).

Redakce

Ve svém krátkém příspěvku v posledním čísle Občasníku jsem se zmínil o včelách a chemické ochraně rostlin. Jelikož jsem zaznamenal kladný ohlas, rozhodl jsem se, že Vás se včelami a jejich životem seznámím podrobněji.

Nejčastěji se setkáváme s včelím pichnutím. K žihadlu funkčně patří jedový váček a jedová žláza. Při bodnutí se špička zadečku ohne prudce dolů a činnost svalů zesílenou pákovým efektem se z žihadlové komory vysune žihadlo. Díky zpětným háčkům nemůže včela žihadlo vytáhnout, takže si při odlétnutí vytrhne z těla jedový váček i s jedovou žlázou a nervy. Při pozorování zapichnutého žihadla jsou zřetelně vidět jeho stahovací pohyby. Bylo by velmi neprozřetelné, kdybychom chtěli žihadlo z rány vytáhnout uchopením jedového váčku palcem a ukazováčkem. Je to sice možné, dojde však ke vtlačení jedu do rány. Především tomu tak, že žihadlo seškrábneme nehtem palce. Při bodnutí utrpí včela-dělnice těžké vnitřní zranění, na které potom asi během jednoho dne uhynie. Vypadá to zcela nesmyslně a platí to s podstatným omezením. Včela má totiž žihadlo především na to, aby se bránila proti jinému hmyzu. V takovém případě o žihadlo a život nepřijde, protože na rozdíl od kůže člověka nebo savce je z těla hmyzu vytáhnout může. Při bodnutí hmyzího jedince nedochází k pevnému sevření štětín s háčky.

Součástí pichnutí je včelí jed. Jeho složení je velmi komplikované a účinky jedu pozná časem i každý včelař. Pálivou bolest na místě vpichu vystřídá červený pupínek s bílým středem a typickými příznaky jako je zrudnutí, teplota, poškození buněk ve vpichovém kanálku a menší nebo větší otok. V normálních případech tyto potíže zmizí během 24 hodin. U precitlivělých jedinců se mohou vyskytnout

bolesti hlavy, závratě a zvracení, někdy dokonce vyrážka. Případy úmrtí po jednom nebo více bodnutích včelami se mohou vyskytnout, ale jsou velmi vzácné. Má-li citlivý postižený velké potíže, měl by lékař aplikovat injekci. Jinak se doporučuje co nejdříve vytáhnout žihadlo a přiložit obklad s octanem hlinitým. Otok zmírní i přiložené řezy z brambor nebo jablek. Alergickým (přecitlivělým) osobám lze poradit desenzibilizaci, kterou může provést lékař. Lidé, kteří nejsou přecitlivělí, se po určité době stávají imunní. Je-li včelař v průběhu roku bodán častěji, bývají otoky menší nebo se vůbec neobjevují, bolest se ovšem dostává jako dříve a starší včelaři tvrdí, že s přibývajícimi roky její intenzita roste.

Závěrem několik řádek o přísloví „pilný jako včela“.

Vývoj včely z vajíčka do vylíhnutí dospělého hmyzu trvá 21 dní. Potom následuje krátký, bohatou činností naplněný život, který trvá 4 až 6 týdnů. První tři dny svého života čistí dělnice buňky, ze kterých se vylíhly mladé včely. Potom, až do 13. dne života, se věnuje krmení vyvíjejícího se plodu. Krmí napřed staré, později mladší larvy. Je to období, ve kterém se díky pylové potravě vyvinuly na plný výkon hltanové žlázy. Od tohoto věku se dělnice věnuje dalším úlovým činnostem, jako je čištění úlu, vynášení mrtvých včel a odpadků, péčování pylu v buňkách, dále invertuje nektar a medovici, produkuje vosk, staví plásty a také tmelí (utěsňuje) propolisem skuliny a trhliny a zajišťuje bezpečnost celku. Ve stáří 18 až 20 dnů zajišťuje hlídání česna, kterému se počítá i větráním zajišťovaný přísun vzduchu a regulace teploty. Po orientačních letech, které mohla absolvovat i v dřívějším období, se odehrává její činnost převážně venku. Dělnice se stává až do konce svého života létavkou. Věnuje se zajišťování dostatku potravy ve formě nektaru, medovice, pylu a vody, dále pak sběru propolisu. Zajímavý je vztah včel k cizím včelám. Pokud jsou osířelé, navzájem se sytí potravou, pokud se dostane na leták cizího včelstva, je nekompromisně zabita.

Radomír Hykl ml.

Inzerce

Restaurace Klenot

**Kateřinice u Příbora
vás srdečně zve k návštěvě.**

Nabízíme:
posezení ve stylovém prostředí
pořádání slavnostních akcí
oslavy,
celodenní školení,
školní srazy,
pohoštění zájezdů.
Při pořádání akcí poskytneme výhodné slevy.

Bližší informace
na tel. číslo 0656 / 729007

**Na vaši návštěvu se těší:
Anna Klečková a Břetislav Novák
provozovatelé restaurace.**

V nabídce jsou také:
hrací automaty, biliár, kulčenič,
šipky, šachy.

MIMOŘÁDNÁ NABÍDKA

I T Á L I E

R O S O L I N A M A R E

!!! sleva 1200 Kč na osobu !!!

původní cena 4890 Kč

v termínu

6.—15. července 2001

(pátek—neděle)

cena 3690 Kč

Cena zahrnuje:

1. dopravu zájezdovým autobusem zn. KAROSA
2. 7× ubytování v apartmánech s vybavenou kuchyní
3. služby delegáta
4. pojištění CK proti úpadku

Bližší informace, rezervace, přihlášky:

Láďa Tvarůžka, Rychaltice 143

tel.: 0658/699 666, mobil: 0603 427 558

Nepřehlédněte

Vážení čtenáři.

Uzávěrka příštího čísla Hukvaldského občasníku bude 21. 8. 2001. Do té doby nám prosím zasílejte své příspěvky. Mů-

žete je předat kterékoliv člence redakční rady. Rozhodování o zařazení příspěvků je v kompetenci redakční rady. Připomínky a stížnosti na činnost redakční rady je nutno předkládat radě obce, která je zřizovatelem redakční rady.

Redakční rada